

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojškim
pri Idriji, od 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVI. št. 192 (13.725)

Trst, torek, 28. avgusta 1990

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

primorski dnevnik

Strahotna eksplozija plina v bosanskem rudniku terjala 178 smrtnih žrtev

V Dobrnji ni preživelih

*Včeraj so reševalne ekipe potegnile na površje 65 trupel - Reševalci delajo v izredno težavnih razmerah
Preiskava zveznih in republiških oblasti o vzrokih nesreče - Tridnevno žalovanje v Bosni - Vlada poslala pomoč*

Reševalne skupine se odpravljajo v rudnik, ki ga je razdejala eksplozija plina: kljub naporom zatrpanih rudarjev ni bilo mogoče rešiti (Telefoto AP)

TUZLA — V nedeljo ob poldrugi uri zjutraj je v rudniku Dobrnja-Jug močna eksplozija metana in premogovega prahu zatrpala 178 rudarjev. Kaže, da bo nesreča v tem rudniku zapisana med največje rudarske katastrofe v Jugoslaviji.

Velikanske količine zemlje so po eksploziji zatrpale vse poti do rudarjev, ki so bili na nižjih horizontih. Na kraj nesreče je prišel tudi predsednik SFRJ Borisav Jović, ki se je neposredno seznanil z grozljivimi posledicami. Glavni republiški rudarski inšpektor Vladimir Jelić je predsednika obvestil da ni več možnosti, da bi zatrpane rudarje rešili žive iz jame.

Dva rudarja, ki sta bila le sto metrov pod površjem, sta bila na srečo le laže ranjena in se zdravita v bolnišnici.

Reševalne ekipe v rudniku Dobrnja so včeraj zjutraj uspele prodreti do jaska, kjer so našli trupla 65 ponesrečenih rudarjev. Do zdaj jim še ni uspelo priti do ostalih ponesrečenec, čeprav so izvedenci enotnega mnenja, da strahovite eksplozije premogovega prahu in strupenih plinov prav gotovo nihče ni preživel. Poglavitna naloga reševalnih ekip je zdaj usposobiti prežračevalni sistem in transportne naprave, da bodo lahko trupla rudarjev prenesli na površje.

V rudniku dela 17 reševalnih čet, vse so iz bosansko-hercegovskih rudnikov in sicer iz Kreke, Banovičev, Džurdževika, Zenice, Kaknja in Breze. Na opoldanski tiskovni konferenci so povedali, da bo prežračevalni sistem kmalu usposobljen. Reševalne ekipe delajo v izredno težkih razmerah in sicer v veliki vročini, jame so polne strupenih in eksplozivnih plinov, večina rudarske opreme pa je neuporabna.

Predsednik vlade Ante Marković je vladi Bosne in Hercegovine izrekel sožalje v svojem imenu in v imenu ZIS-a.

Ta je z odgovornimi organi BiH že sestavil skupno ekipo zveznih in republiških organov, ki bo ugotavljala vzroke za to katastrofo. Zvezni izvršni svet je kolektivu rudnika in družinam ponesrečenih rudarjev že poslal materialno pomoč.

Zaradi hude nesreče v rudniku Dobrnja je izvršni svet Bosne in Hercegovine sprejel sklep o razglasitvi tridnevnega splošnega žalovanja v republiki. V času žalovanja bodo odpovedane vse javne zabavne prireditve, na že napovedanih športnih, kulturnih in drugih javnih srečanjih pa bodo z minuto molka počastili spomin na umrle rudarje.

Tudi v Srbiji uvedli večstrankarski sistem

BEOGRAD — Predstavnikom 15 političnih strank so včeraj v izvršnem svetu skupščine Srbije izročili potrdila o vpisu v register strank te republike. S tem je Srbija tudi uradno uvedla večstrankarski sistem, saj so strankam priznali popolno politično legalnost in pravico do političnega delovanja. Republiški sekretar za pravosodje in upravo Sreten Vladislavljević, ki je v imenu srbske vlade predstavnikom stranke izročil potrdila, je vsem strankam zaželel uspešno delovanje in lojalno politično tekmo.

Po zadnjih izjavah Sadama Huseina rahlo upadla napetost v Zalivu

Tajnik OZN in minister Aziz za diplomatski izhod iz krize

BAGDAD, WASHINGTON, KUWAIT CITY — V tretjem tednu iraške invazije Kuvajta je v zalivski krizi prišlo do rahlega izboljšanja. Iračani so namreč pozitivno odgovorili na pobudo generalnega tajnika OZN in so začasno prepustili besedo diplomaciji. Iraški zunanji minister Tarek Aziz in Perez De Cuellar se bosta sestala v četrtek. Sedež pomembnih razgovorov bo nevtralni Aman, kjer bo Aziz objasnili zastopniku OZN, kako si predsednik Sadam Husein zamišlja izhod iz krize, ki jo je sam sprožil, a ji očitno ni in ji ne bo mogel biti kos.

Iraški predsednik je morda spoznal, da bi se moral sam boriti proti svetu, zato je že včeraj stopil za korak nazaj. Kapitanom iraških tovornih ladij je namreč ukazal, naj pristanejo na pregled tovarov, medtem ko je do včeraj veljal ukaz, da se morajo upreti tudi s silo, če jim bo kdo skušal prepovedati plovbo. S tem naj bi se vsaj začasno izognili nevarnosti, da bi prav v zalivskih vodah prišlo do usodnega spopada med Irakom in ZDA.

Zanimive so tudi besede ministra Aziza, ki je v intervjuju za ameriško televizijsko mrežo CNN dejal, da je iraška vlada pripravljena na odprto razgovorjanje z ameriško vlado. »Mir je to, kar si Iračani najbolj želijo,« je dobesedno izjavil Aziz.

Američani so izrazili zadovoljstvo nad skorajšnjim sestankom med generalnim tajnikom OZN in Azizom, vendar trdijo, da je pot iz krize še zelo strma. Tudi sami so pristali na iskanje diplomatske rešitve, a pod pogojem, da Irak zapusti Kuvajt in izpusti vse talce. Tudi Iračani imajo svoje prejudicialne pripombe, med katerimi izstopa umik ameriških čet iz Savdske Arabije, sicer ne bodo prisluhnili predlogom generalnega tajnika OZN. Poleg tega pa je Sadam Husein izrazil tudi prepričanje, da je aneksija Kuvajta izrazito arabsko vprašanje, ki bi ga morali rešiti znotraj arabskega sveta, ne pa v dogovoru z Američani.

Na odločitve iraškega predsednika so nedvomno vplivali razpleti medna-

rodnih dogovorov za sestavo enotne fronte proti Iraku. Včeraj so se poveljniki generalštabov držav članic Zahodnoevropske unije domenili za enoten nastop v Zalivu, danes pa se bodo sestale članice OPEC, ki se bodo dogovorile o povečanju črpanja nafte, kar bo odvzelo Iračanom še eno pomembno orožje.

Čeprav se je položaj v Zalivu nekoliko umiril, se v Kuwait Cityju še vedno stopnjuje napetost. Veleposlanstva zahodnih držav so deležna posebne pozornosti okupacijskih sil, ki postopoma kratijo življenjski prostor predstavnikom tujih diplomacij. Do danes so v najslabšem položaju Japonci, ki so ostali brez električnega toka ter brez vode in živeža. V težavah so tudi Francozi, ki ne razpolagajo z zadostnimi rezervami vode in energije. Brez električnega toka, telefonskih zvez in vode so tudi na ambasadah ZRN, Velike Britanije in Italije, čeprav lahko le-te razpolagajo z zadostnimi rezervami in so telefon zamenjale z radijskim oddajnikom.

Slovenija je včeraj dobila vlado v senci

LJUBLJANA — Slovenija je včeraj dobila vlado v senci. Včeraj jo je na tiskovni konferenci predstavil njen mandatar Emil Milan Pintar. Mandatar bo v vladi v senci tudi nosilec projektov na razvoj na gospodarskem področju, drugi člani ožjega jedra Franci Pivec, Peter Bekeš in Borut Pahor pa bodo nosilci drugih projektnih področij. Včeraj so se predstavili še nekateri drugi člani vlade v senci: Andrej Kumer, Fedor Černe, Drago Petrič, Janvid Golob, pri delu vlade v senci pa naj bi sodelovali še Božo Kuharič, Stane Valant, Marjan Anžur, Jože Zimšek, Lojze Ude, Anton Bebler, Bogomir Kovač, Franco Juri, Jaša Zlobec...

Emil Milan Pintar je včeraj poudaril, da je vlada v senci opozicijska formacija, ne predstavlja pa vseh opozicijskih strank, saj se te niso uspele dogovoriti, da bi sestavile skupno opozicijsko vlado. Vladi v senci ne gre za delitev oblasti, ampak za omejevanje vladne samovolje v načelnem smislu. Vlada v senci naj bi dobivala vladna gradiva, ko so le-ta pripravljena za vladne odbore, z vključevanjem v pripravo gradiv za končno odločevanje pa naj bi ta postala kakovostnejša, v skupščini pa bi se izognili marsikateri nepotrebnemu razpravi.

Italija uspešno začela evropsko atletsko prvenstvo v Splitu

Zlato odličje za S. Antiba

SPLIT — Prvi dan 15. evropskega atletskega prvenstva v Splitu se je dobro pričel za Italijo, ki si je s Salvatorejem Antibom priborila zlato odličje v teku na 10.000 m. Uspeh je dopolnil Stefano Mei z bronasto kolajno.

Poleg teka na 10.000 m sta bila na sporedu še dva finala, in sicer v maratonskem teku za ženske, kjer je Portugalka Rosa Mota svojim uspehom dodala še 3. evropski naslov, in v ženskem metu kroglice, ki je zlato odličje prinesel Kumbernussovi (NDR).

Jugoslovani so v glavnem imeli črn dan, saj so skorajda vsi izpadli. Danes bodo podelili 5 kompletov kolajn: v skoku v daljini in na 100 m za ženske ter v metu kopja, v hoji na 20 km in v teku na 100 m za moške.

Na sliki (AP): Italijan Tilli (levo) in Madžar Kovacs na startu teka na 100 m.

NA 10. STRANI

Pogajanja med Italijo in Avstrijo

NA 3. STRANI

□ □ □

Bo OPEC povečal proizvodnjo nafte?

NA 9. STRANI

V domovini so se njegove možnosti za ponovno izvolitev bistveno okrepile

Negotovanje v svetu zaradi Waldheimovega potovanja v Irak in pogajanj s Huseinom

DUNAJ — Včerajšnja vrnitev 81 avstrijskih državljani skupaj s predsednikom Kurtom Waldheimom iz Iraka je v Avstriji poglavitni medijski dogodek. Spremljajo ga odkrivanja ozadij v zvezi z Waldheimovo odločitvijo, da odpotuje v Bagdad ter ugotovitve o notranje in zunanje političnih učinkih Waldheimovega obiska pri Sadamu Huseinu.

Pri tem predsedniku Waldheimu tudi njegovi najhujši kritiki ne odrekajo zaslug, da je spravljal na varno avstrijske državljane, znani Waldheimovi zagovorniki kot je npr. bulvarski Kronen Zeitung pa o Waldheimovi misli pišejo v triumfalnih tonih. Kronen Zeitung si je pri tem s trdimi besedami sposodil celo glavnega in prvega Waldheimovega sponzorja, t. j. zunanjega ministra in nekdanjega vodjo ÖVP (Ljudska stranka) Aloisa Mocka zato ker je bil tako kot kancler Franz Vranitzky dejansko odsve-toval Waldheimu pot v Irak. Kronen Zeitung Mocku očita, da so bili njegovi zadržki povsem sebične narave in da se je bal uspeha Waldheimove misije. Že dolgo se namreč sušlja, da želi Mock nastopiti kot kandidat ÖVP na prihodnjih predsedniških volitvah, da pa Waldheim prav tako razmišlja o ponovni kandidaturi. Ob prvem zato pa triumfalnem uspehu, ki ga Waldheim kot predsednik doživlja v Avstriji zaradi dovoljenja iraškega diktatorja, da Avstrijci lahko odpotujejo domov, so se Waldheimove možnosti za ponovno kandidato povečale. Spričo tega, da skuša ÖVP spričo bližnjih parlamentarnih volitev (7. oktobra) sedaj s polno paro izkoristiti nenadno Waldheimovo kopanje v popularnosti, bo ljudski stranki veliko težje kot še pred nekaj dnevi, da zavrne tovrstne Waldheimove ponovne ambicije. Tisti, ki so v Avstriji spričo njenih želja, da se čimprej priključi Evropski skupnosti, zaskrbljeni za podobo Avstrije v svetu, vedo, da Waldheimov podvig simpatij do Avstrije ni povečal in da je to lahko dodatni pomislek pri tistih v ES, ki že sedaj menijo, da je Avstrija dejansko le »tretja nemška država« (spričo sedanega razvoja po tej logiki dejansko »druga«).

Bolj malo simpatij v svetu ter kritike v delu medijev v Avstriji so prinesle Waldheimove izjave ob vrnitvi, v katerih je nekritično govoril o Sadamu Huseinu ter njegovi invaziji

Kuvajta, razmerah v Iraku ter izpustitev Avstrijev ocenil kot humanitarno gesto s strani iraškega diktatorja. Tako konservativno-liberalni Salzburger Nachrichten kot levo-liberalni Standard izražata začudenje, Waldheimu pa sledi poduk, da izpustitev talcev s strani tistega, ki talce ima in zadržuje pač ni mogoče oceniti kot humanitarno gesto. Vendar za vse domače komentatorje ostaja dejstvo, da je bila Waldheimova misija v celoti uspešna, v zvezi z možnostjo ponovne kandidature pa prav vsi ugotavljajo, da so se tozadevne Waldheimove možnosti povečale. Še večje pa znajo biti v kolikor več bo kritike na račun Waldheima iz tujine. Kritike iz tujine in kljubovalna reakcija avstrijskih volilcev so nenazadnje v veliki meri pogojile tudi Waldheimovo zmago pred štirimi leti.

Na sliki (telefon AP): najbolj so Waldheimovega obiska bili zadovoljni avstrijski državljani v Iraku.

Sporne kadrovske spremembe na Hrvaškem

Mesić kazensko premeščen v predsedstvo?

ZAGREB — Čeprav je bila izredna seja hrvaškega Sabora sklicana zaradi oboroženega upora Srbov v Kninski krajini, pa v spominu, še manj pa v zgodovini ne bo ostala zapisana, ker bi napovedala dogovor o skupnem življenju v teh krajih, temveč predvsem zaradi kadrovskega posega v jugoslovanski in hrvaški politični vrh.

Okus grenkobe in nelagodja je mnogim ostal potem, ko je spregovoril zamenjani podpredsednik predsedstva SFRJ Stipe Šušteršič. Zavrnil je ponujeno veleposlaniško mesto, kje v senci kokosovih palm in asketsko obljubil, da bo ostal na Hrvaškem in si prizadeval za krepitev njene levice. Omenjeni daljši Šušteršičev govor ni bil nič drugega kot svojevrsten politični nekrolog samemu sebi in predavanje tistim, ki so zdaj na oblasti, kako je treba civilizacijsko in kulturno ravnati na novem političnem prizorišču.

Povedal je, da je bil v prejšnjem Saboru legalno in legitimno izvoljen v predsedstvo SFRJ s petletnim mandatom na način in po postopku, ki sta ga predpisovala ustava in poslovnik. Izvolil da ga je bil prav tisti Sabor, ki je pripravil in sprejel vsa ustavna in zakonska določila za legalnost in legitimnost večstrankarskih volitev, pa s tem tudi za to, da je oblast lahko prevzela HDZ. Šušteršič je poudaril, da niso resnične trditve, da so njegovo razrešitev (sam misli, da so ga odstavili), predlagali zato, ker je predstavnik

starega enostrankarskega sistema in da gre pri tem za dokaz zmage demokracije. Dejal je, da je z njegovo zamenjavo končno uresničena stara želja iz vrst tako imenovane birokratske revolucije v Srbiji, Črni gori in Vojvodini, da bi se ga rešili kot enega od osovraženih voditeljev protisrbske koalicije, vse skupaj pa so izpeljali na Hrvaškem, kjer nekateri ljudje, tako imenovani jastrebi, ravna v duhu posebne hrvaške HDZ-jevske protibirokratske revolucije.

Na Šušteršičeve besede se je ostro odzvalo več poslancev HDZ, ki so podprli predlog za njegovo razrešitev.

Ko je podpredsednik sabora Vladimir Šeks poskušal zavreti val negativnih strasti do Šušteršiča, se tudi sam ni mogel izogniti skušnjavi, da ne bi omenil do potankosti izdelanega Šušteršičevega alkimističnega laboratorija, v katerem resda ni iz nič izdeloval zlato, temveč ravno nasprotno: razumne spreminjal v nič. Kot je dejal Šeks, jih je po zlomu hrvaške pomladi 1971 najprej pošiljal v zapore in odpuščal z dela, nato pa ustvaril šole, ki niso dovoljevale nastajanja, šolanja in vzgajanja nikakršnih novih razumnikov.

Ob vseh drugih spremembah v hrvaškem vrhu pa je več vprašanj kot odgovorov. Mora Stipe Mesić v

Beograd za kazen, ker je s svojo priljubljenostjo že začel ogrožati državnega voditelja?

Zakaj bo vlado vodil prav Josip Manolić, ki je svojo kariero gradil na različnih položajih v policiji? Dr. Franjo Tuđman je v Saboru res omenil, da bi v drugačnih časih in drugačnih razmerah za položaj predlagal kakšnega mlajšega, z menežerskimi sposobnostmi, da pa je v sedanjih časih potreben izkušen politik. Ali naj to pomeni, da v teh časih Hrvaška bolj potrebuje 60-letnega policista kot 40-letnega menežerja?

Tudi vsa druga nova - stara imena hrvaške politične zlogovnice potrjujejo trditve, da dr. Šušteršič niso zamenjali zato, ker bi bil komunist, pa tudi zato ne, ker ne bi bil dovolj dober Hrvat. Za podpredsednika Sabora so izvolili Sima Raića, ki bo tako nastopil že drugi mandat na tem položaju. Izvolili so torej Srba in komunist, s katerim bodo zadovoljni vsi razen Srbov iz SDS, ki mu groze celo s fizično likvidacijo.

Novi obrambni minister, šele pred kratkim upokojeni general in poveljnik 5. armadnega območja Martin Špegel, je član ZKH-SDS. Za marsikoga poteza leta, ki jo je potegnil dr. Tuđman. Pomenil naj bi svojevrsten prehod iz skupne vojske, ki jo Špegel dobro pozna, do takšne, ki bo ustrezala konfederalni Hrvaški. (dd)

Lech Walesa spet obiskal papeža

Orisal mu je položaj na Poljskem

RIM — Lider Solidarnosti Lech Walesa se je včeraj pomudil na krajšem zasebnem obisku pri papežu. Srečanje je potekalo za zaprtimi vrati, jasno pa je, da sta Walesa in Janez Pavel II. govorila predvsem o splošnem položaju na Poljskem.

Papeža so zanimala razhajanja, do katerih je prišlo v vodstvu sindikata in izrazil je bojazn, da bi spori lahko razklali tudi vernike in delavce, ki se združujejo pod zastavo Solidarnosti. Walesa je ponovil stališča, ki jih je izrekel na mitingu prijateljstva v Riminiju, in sicer da Poljaki bolj kot kdaj koli prej potrebujejo in želijo pluralizem. Solidarnost zato ne sme težiti k temu, da bi postala edina poljska stranka, v kateri bi našla skopo odmerjen prostor vsa demokratična gibanja. Po srečanju s papežem pa je Walesa izjavil, da je »papež samo eden in mora biti v službi tako vernikov kot laikov«. Poznavalci so to izjavo tolmačili kot pojasnilo, da se papež vsaj uradno ni zavzel ne za Waleso ne za njegovega antagonist, ministrskega predsednika Mazowieckega, ki se je opredelil za laično komponento sindikata.

Tudi KD ima svojo »stvar«

Osnova jo je Leoluca Orlando

TRENTO — Palermski župan je včeraj predstavil novo »stvar« KD. Z razliko od Occhettove, ki je dejansko še brez prave vsebine, je Orlandova »Rete«, tako se stvar imenuje, nekakšen skupek vrednot, predlogov, politične tradicije in individualnosti ter se docela oslanja na katoliško-demokratsko tradicijo stranke. Programska izhodišča Rete so dokaj ambiciozna, saj ne gre za novo gibanje ali strujo v sklopu KD, še manj pa za zarodek druge katoliške stranke. Rete se bo zavzemala predvsem za drugačne odnose s KD in znotraj nje, skušala bo pojasniti

ozadje kriz in sporov, zavzemala se bo za ohranitev strankine identitete, njene zgodovinske in politične tradicije.

Vzporedno s predstavitvijo Rete pa je tajnik Krščanske demokracije Forlani v posegu na neki kulturni prireditvi omenil, da ne bi rad polemiziral s tistimi, ki so sužnji klišejskih shem in s takimi, ki se bojijo, da bi KD prešla v podrejeni položaj. Govoril je o sodelovanju med strankinimi strujami, o ustvarjanju novih strategij, ki ne smejo vselej biti odmev na dogajanja v ostalih strankah.

Aretirali kamorista Ammatura

BRASILIA — Prejšnji teden so v Braziliji aretirali domnevnega voditelja kamore Umberta Ammatura. Kriminalci, ki je star 49 let, je vodil mednarodni trg z mamili, v začetku osemdesetih let pa je v Italiji ustanovil kamoristični kartel »nuova famiglia« in se tako popolnoma odcepil od Cutolove »nuove camorre«. Ammaturo je menda imel perujsko državljanstvo, kar bo verjetno precej otežilo postopek za ekstradicijo.

Neapeljski kamorist je bil na begu od leta 87, ko mu je sodišče dosodilo prisilno bivanje v Piemontu, obsojen pa je bil tudi na več let zapora zaradi organiziranja kriminalne dejavnosti in vseh prekrškov, ki so z njo povezani. V Južni Ameriki je močno obogatel prav s trgovanjem z mamili, umazani denar pa je pral z naložbami v turističnih krajih Severne Afrike.

BTP

ŠTIRILETNE OBVEZNICE

● Štiriletne obveznice BTP s koriščenjem 1. septembra 1990, zapadejo 1. septembra 1994.

● Obveznice dajejo letno 12,50% bruto obresti, izplačljive v dveh šestmesečnih obrokih.

● Obveznice se nudijo po 96,25% ceni; lahko se rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do 30. avgusta do 13.30.

● BTP bodo dodeljeni po marginalnem sistemu (asta marginale); po ponudbi, ki je sestav-

ljena s seštevkom emisijske cene in zneskom »pravice do podpisa (diritto di sottoscrizione)«. Ta vrednost je izražena v 5 stotinkah ali mnogokratniku.

● Cena, ki bo iznešena na dražbi, bo objavljena v časopisu.

● Obveznice je treba poravnati 4. septembra po ceni, ki jo bo določila dražba, ne da bi plačali dozorele obresti in kakršnokoli provizijo.

● Obveznice so v svežnjih po minimum 5 milijonov lir.

Rezervacije do 30. avgusta

Najvišji letni donos

Bruto %

14,20

Neto %

12,40

Medtem ko sta se v Bruslju sestala ministra za prevoze Na meji med Italijo in Avstrijo vse daljše kolone tovornjakov

BOCEN, TRBIŽ - Medtem ko se s posredovanjem Evropske skupnosti začel dialog med Italijo in Avstrijo o tranzitu tovornjakov, se na italijansko-avstrijskih mejnih prehodih začel postopno daljšati vrste tovornjakov, ki čakajo, kaj se bo zgodilo in ali bodo ti preho- di spet odprti za tovrni promet.

Položaj je sicer manj dramatičen kot bi bilo pričako- vati, ker so avtoprevozniki izbrali alternativne poti (predvsem po Franciji in Jugoslaviji), toda zaprtje mej- nih prehodov za tovrni promet z Avstrijo, za kar se je prejšnji teden odločil minister Bernini, nalaga avtopre- voznikom nova bremena, predvsem pa se znatno draži cena provoza.

Kot poročajo agencije, so italijanski cariniki včeraj na Brennerju v skladu z odlokom ministra Berninija za- vrnili 50 tovornjakov, ki so prihajali z avstrijske strani, 30 pa so preprečili izstop iz Italije. Finančni stražniki so okrepili osebje in poostri nadzorstvo, da bi preprečili morebitne izgrede.

Med prevozniki na Južnem Tirolskem je občutiti precejšnje zaskrbljenost. Lastnik enega od teh podjetij je poudaril, da se bodo prevozniki podjetja morala iz- seliti, če se stanje ne bo izboljšalo. »Naš položaj je teža- ven, saj je kot če bi hoteli iz Bocne voditi podjetje za pomorski promet,« je poudaril.

O večjih zastojih poročajo s Kokovega, ki je skupaj z Brennerjem najpomembnejši italijansko-avstrijski ob- mejni prehod. Že včeraj dopoldne se je na obeh straneh meje ustvarila nekaj kilometrov dolga kolona tovornja- kov, kar je znatno otežkočilo tudi osebni promet. Pro- metna policija vabi zato prevoznike, naj se ne poslužu-

jejo Brennerja in Kokovega in naj se raje odločijo za pot po Dolini Aoste in za predor pod Mont Blanc ali pa za prehod pri Gorici. Če se stvari ne bodo razpletle, pa bi se položaj v Trbižu lahko poslabšal v prihodnjih dneh, saj vsako leto vozi prek mejnega prehoda Kokovo milijon in 200 tisoč tovornjakov. V glavnem gre za to- vrnjake deželnih prevoznih podjetij, ki peljejo blago v ZR Nemčijo in druge severnoevropske države.

Furlanska prevozniška podjetja, ki so s tega vidika precej prizadeta, pa podpirajo odlok ministra Berninija. Po njihovi oceni je Dunaj doslej imel izredno diskrimi- natorski odnos do italijanskih avtoprevoznikov, medtem ko je lastnim prevoznikom dovoljeval tudi nočno vožnjo v brk ekološkim razlogom, s katerimi je utemeljeval prepovedi za italijanske prevoznike.

Veliko bolj kritični so bili do Berninija sindikati, po oceni katerih ministrova odločitev ne bo spodbudila prepotrebno preosnovo italijanskega prevoza. Predvsem bi se morali italijanski prevozniki opredeliti za intermo- dalno tehnologijo, ker je to edina pot za izboljšanje konkurenčnosti in storilnosti podjetij.

V Bruslju pa se je medtem začelo srečanje med itali- janskimi, avstrijskim in nemškimi ministrom za prevoze ob prisotnosti komisarja ES za prevoze. V času ko poro- čamo, je srečanje še v teku. Po mnenju opazovalcev bodo ministri skušali doseči dogovor o pravični poraz- delitvi prometa na prometnih smernicah, ki povezujejo južno in severno Evropo in boljše usklajevanje cestnega z železniškim prometom, čeprav bi taka rešitev lahko povzročila nekaj težav carinskega značaja.

Dežela nakazala 500 milijonov lir Za uveljavitev evropske miselnosti med mladimi

TRST — Mladi in Evropa, spodbu- janje pobratenj med manjšimi občina- mi, širjenje informacij in idej o evrop- skih integracijskih tokovih so pobude, ki jim je dežela Furlanija-Juljska kra- jina dala prednost v podpori. Tako je na predlog odbornika za zunanje stike Gianfranca Carboneja sklenil včeraj deželni odbor, ki je odobril porazdeli- tev sredstev, predvidenih v deželnem zakonu štev. 6. Ta zakon, ki je bil odo- bren lani, dodeljuje vrsto prispevkov pobudam, ki naj pospešijo tudi v deže- li zblíževanje z Evropo in vključeva- nje v evropske integracijske tokove, predvsem pa vključevanje ustanov in ljudi v priprave na leto 1993, ki bo nedvomno pomemben politični, gos- podarski in tudi kulturni dogodek.

Za letošnje leto je v uresničevanje teh načrtov dežela nakazala nekaj nad pol milijarde lir, ta sredstva pa je vče- raj odbor porazdelil deželni odbor po posvetu z deželnim odborom za Evro- po, v katerem so poleg odbornika in načelnika deželne komisije za stike z ES predstavniki industrijcev, evrop- skih gibanj, univerz in šole. Pri poraz- delitvi sredstev je, po besedah odbor- nika Carboneja, prevladal kriterij se- lektivnosti, prednost pa so dali načr- tom, ki so jih predstavile šole in ki

težijo predvsem k izmenjavam in šir- jenju ideje o Evropi.

Sredstva (500 milijonov lir), ki jih je včeraj porazdelil deželni odbor naj bi služila predvsem izmenjavam med ev- ropskimi šolami (v ta namen so dode- lili 46 milijonov lir), organizaciji semi- narjev, simpozijev, izpopolnjevalnih tečajev, raziskav, pobratenj med obči- nami (za to je dodeljenih 232 milio- nov), za delovanje Evropske hiše v Huminu (98 milijonov). Poleg teh sred- stev je dežela nakazala 129 milijonov lir v podporo tistim univerzitetnim študentom, ki se vključujejo v tako imenovani program Erasmus, to je v program študija na raznih univerzah v okviru dvanajsterice.

Carbone je v tem okviru pojasnil, da študentje dobivajo od ES štipendijo v višini 220 Ecu (358 tisoč lir na mesec), kar pa je odločno premalo za kritje stroškov, ki jih ima študent z biva- njem na tujem. Lani je tako dežela do- polnila to štipendijo z dodatnimi 300 tisoč lirami in podobno bo tudi letos.

Po oceni odbornika za zunanje stike je dežela z omenjenim zakonom štev. 6 in s porazdelitvijo sredstev, kot jo je oblikoval deželni odbor, dala svoj pri- spevek k uveljavljanju ideje o Evropi, saj je cilj deželnega posega predvsem širjenje evropske miselnosti in širine med mladimi.

Kako urediti promet tudi med zimo?

PIRAN — Piranska poletna omeji- tev prometa bo letos trajala do 15. se- ptembra, kot to določa občinski odlok in v občini zdaj že razmišljajo, kako bi uredili promet in parkiranje tudi v zimskih mesecih. Parkirni infarkt pri- čakujejo v tem mestu predvsem v je- senških mesecih, ko nameravajo tlako- vati osrednji del Tartinijevega trga - elipso, po znanem ureditvenem načrtu arhitekta Borisa Podrecca (resnici na ljubo - denar za uresničitev tega načr- ta še ni dokončno zagotovljen). Odgo- vorni v občinskem izvršnem svetu se zavedajo, da bi bilo potrebno še pred 15. septembrom pripraviti tak promet- ni režim, ki bi omogočal še normalen (znosen) promet v tem mestecu tudi izven glavne turistične sezone. Za zdaj je na voljo več različic urejanja parki- ranja. Dogovorili so se, naj bi bolj upoštevali tudi predloge krajanov. Av- tomobile naj bi usmerili na vsa mogo- ča parkirišča v ulicah in trgih, pred- vsem pa naj bi začeli zaračunavati parkirišča na Tartinijevem trgu. To naj bi večino ljudi sililo, da bi čimprej zapustili sicer vabljivo (priročno) par- kirišče sredi mesta.

B. Š.

Nove setre za Slavnik

KOPER — Koprski Slavnik je od konca minulega tedna »bogatejši« za šest avtobusov Kässbohrer Setra. Gre za najmodnejše avtobuse znanega proizvajalca iz Ulma. Pet avtobusov je visokopodnih s 50 sedeži, eden pa ima tudi nadstropje in 74 sedežev. V vseh avtobusih so tudi kuhinja, TV z video- rekorderjem, sanitarije in druga opre- ma, ki sodi v sodobne turistične avto- buse. Pri Slavniku pravijo, da je po- vpraševanje po njihovih novih avtobu- sih precejšnje in prvi bo že jutri odpe- ljal skupino izletnikov v Španijo. (dgr)

Po analizi Zveze slovenskih izseljencev iz Furlanije-Juljske krajine Slovenci po svetu perspektiva Benečije

ČEDAD — Pred časom smo že poro- čali o prazniku Emigranta, ki ga je kot vsako poletje tudi letos priredila Zve- za slovenskih izseljencev iz Furlanije- Juljske krajine. V okviru praznika je bila tudi zanimiva okrogla miza o vprašanju Slovencev v videmski po- krajini. Razmišljanje emigrantov in zveze, ki jih združuje, je zelo zanimi- vo, zato se že spet povračamo k tisti okrogli mizi s sintetičnim prikazom analize emigrantov in njihovih pogle- dov na stvarnost v Benečiji.

Razmišljanje izseljencev izhaja iz ugotovitve, da brez emigrantov - še bolj pri srcu pa jim je definicija Slo- venci, ki živijo v svetu - ne bo mogoče zagotoviti dejanskega razvoja Beneči- je. Iluzorično bi bilo misliti, da bo mo- goče zaustaviti razkroj slovenskih dol- lin v Furlaniji, ne da bi upoštevali pri- spevka, ki ga lahko dajo tisti, ki so odšli v svet. To je po oceni zveze izse- ljencev dejanski človeški potencial, ki lahko omogoči uresničitev razvojnega načrta. Slovenski ljudje, ki živijo v Be- neški Sloveniji so pretežno starejši ljudje in številčno prešibki, da bi lah- ko bili dejanski in edini protagonisti družbenega, kulturnega in gospodar- skega preporoda Benečije. Pa tudi mladi, ki so obiskovali dvojezično šolo v Špetru, so številčno prešibki, da bi lahko predstavljali dejansko bodoč- nost Beneške Slovenije.

Dejanska perspektiva je po oceni iz- seljenec pravilno ovrednotenje tiste- ga človeškega potenciala, ki je bil v povojnih letih iz ekonomskih razlogov prisiljen zapustiti beneške doline in ki se je uspešno uveljavil v svetu. Pred- pogoj za to pa je povslen drugačen pristop k pojavu izseljevanja. Svoje po- glede morajo spremeniti tako upravi- telji kot zakonodajalci, a tudi sloven- ska narodnostna skupnost tako v vi- demski pokrajini kot v vsej deželi.

Beneške doline bodo po mnenju Zveze izseljencev ostale v zavesti ljudi »rodni kraj« v najglobljem pomenu besede samo, če se bodo spremenile iz

»kraja spominov« v težišče mreže po- vezav med Slovenci po svetu. Obliko in strukturo te mreže je treba še do- misliti, priznati pa je treba, da taka mreža povezav že obstaja in jo je tre- ba s tega vidika ovrednotiti.

Slovenci, ki živijo v svetu, trdijo iz- seljenci, vedo zelo dobro, kakšna je bila stvarnost v Benečiji takoj po voj- ni, saj so prav zaradi tega odšli v svet. Toda izbire iz preteklosti danes nima- jo več smisla, ker se je stanje spreme- nilo in ker zgodovinske spremembe vračajo našim krajem pomembno vlo- go tudi v okviru evropskih integracij- skih tokov.

Perspektive obstajajo, a stanje v Be- nečiji je danes po oceni Zveze izse- ljencev res dramatično in je treba po- seči z izrednimi inštrumenti. Zakon za gorata področja je propadel, o zakonu za obmejna območja se govori, treba

pa bo najbrž še precej časa, preden bo sprejet in vsekakor ne bo predstavljal rešitve za Benečijo. Isto velja tudi za morebitni zaščitni zakon. Po oceni iz- seljencev bi bil potreben poseben zak- on za Benečijo, ki naj bi predvidel integralni razvoj in bi temeljil na člo- veškem, kulturnem in gmotnem bo- gastvu teritorija. Vsak sektorski poseg, še zlasti če se omejuje na gospodarsko plat, ne bo obrodil pozitivnih sadov. Po oceni Zveze izseljencev je treba za- četi resnični proces kulturne, politič- ne, gospodarske in moralne dekoloni- zacije Benečije, ker bi sicer tvegali kratkotrajen in umeten razvoj, ki se ne bi usklajeval z vrednotami skup- nosti. Prav zato je treba z načrtom za- četi pri skupnosti sami, zopet zgraditi njeno etnično identiteto in ji s primer- nimi sredstvi omogočiti, da gradi svoj razvoj, ki mora imeti globok kulturni

pomen. Tehnokratski posegi ne bi bili učinkoviti, ker je treba prevsem pri- znati temeljno vlogo družbenim siste- mom in kulturnim vrednotam.

Prepoznavati se v svojih vrednotah in v svoji zgodovini ni zapiranje v mu- zej in zavračanje stikov s svetom, ravo- nasprotno. Skupnost in poedinci bi si tako pridobili tisto kulturno, podjet- niško in družbeno avtonomijo, ki je temelj za uveljavljanje.

Po mnenju Zveze izseljencev pred- postavke za razvoj Benečije obstajajo. Predvsem pa obstajajo ljudje, ki so pripravljeni, da se tega lotijo. Treba je le dvigniti oči in pogledati preko ob- zorja skupnosti.

Na slikah prizora s praznika Emigranta: levo nagrajevanje udele- ženke, desno pa poseg predsednika Zveze izseljencev Clavore na okrog- li mizi

Kopica prireditev v Sežani

SEŽANA — Kot vsako leto so tudi letos v sežanski občini pripravili zelo bogat spored prireditev za občinski praznik. Praznik je sicer šele danes, 28. avgusta, v Sežani pa so s priredit- vami začeli že prejšnji teden in jih bodo nadaljevali še prihodnji. V sobo- to je bila tudi slavnostna seja občin- skega sveta (na fotografiji Maria Ma- gajne), med katerim je predsednik ob- činske skupščine Ivan Vodopivec ori- sal položaj v občini in nato podelil priznanja zaslužnim občanom.

Današnje prireditve se bodo začele s tradicionalnim balinarskim turnirjem, ob 14.30 bodo odprli razstavo akvare- lov Marjana Miklavca, popoldne pa bo še šahovski turnir Društva upoko- jencev. V petek se bo začel mednarod- ni košarkarski turnir, v soboto pa so v programu srečanje invalidov, medna- rodni rokometni turnir in ponovitev Jelačinove komedije Piknik s tvojo ženo.

**Vpisovanje se zaključí
31. avgusta:
pozanimaj se pri tvoji KZE (USL).**

Šole za poklicne bolničarje

Na pobudo Deželnega ravateljstva za zdravstvo Furlanije-Juljske krajine.

S sobotne javne razprave kriške sekcije KPI Josip Verginella

Na Krasu nezadovoljni z Občino Trst

Sliši se tudi zahteva po referendumu

Na Tržaškem Berninijev dekret ni povzročil nobenih večjih težav, razen v pristanišču, kjer je seveda zabeležilo zastoj blaga, ki je namenjeno v Avstrijo ali ki iz nje prihaja. Sicer pa velja poudariti, da se s prevozom tega blaga v glavnem ukvarjajo avstrijski in nemški avtoprevozniki. Delno so ta promet včeraj preusmerili tudi preko Jugoslavije, vendar v neznatnih količinah. Upoštevati je namreč treba, da je obvoz po jugoslovanskem ozemlju precej drag in da večina računa, da se bo spor med Italijo in Avstrijo v kratkem razrešil.

Predsednik rajonskega sveta Renato Buseti je uvodoma utemeljil razloge protesta rajonskega sveta, ki izvirajo iz dejstva, da je občinska uprava (uradno zaradi pomanjkanja osebja) močno omejila poslovanje občinskih izstavov v Križu in na Proseku. To povzroča ljudem zelo hude težave, izgovori in opravičila upraviteljev pa so bili doslej nezadovoljivi, tako da se bo protest nadaljeval, tudi zato, ker si ni mogoče zamišljati, da bi lahko Zahodni Kras ostal brez tako pomembnih občin-

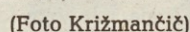
Náčelník rajonske svetovalske skupine KPI Slavko Štoka je ugotovil, da so občinske službe v rajonu padle na (zelo nizko) raven iz leta 1978, ko je bil prvič neposredno izvoljen krajevni svet. Rajonski svet je po dolgi bitki dosegel, da so tudi prosečo občinsko izpostavo usposodili za takojšnje izdajanje anagrafskih dokumentov, »sedaj pa so nam iz Trsta sporočili, da uprava, ki ima več kot dva tisoč petsto uslužbencev, nima več osebja za Križ in Prosek«. Stalno krčenje osebja je po mnenju Štoke dejansko politični problem, tudi neke vrste psihološki pritisk mestne uprave na okolico. Občinski proračun že dve leti ne namenja denarja za Zahodni Kras (proseška šola je npr. v obupnem stanju), zato mora rajonski svet odločno nadaljevati po začrtani poti in še ostreje pritisniti na Občino, da bo ugodila vsaj pomembnejšim zahtevam sveta. Štoka je tudi dejal, da mestna uprava

V razpravi pa je bilo še največ govora o gradnji novega kriškega nogometnega igrišča. Občina je za ta objekt sprva namenila nekaj več kot šesto milijonov lir, sedaj pa se je strošek v bistvu podvojil, tako da je gradbeno podjetje ob pomanjkanju novih sredstev začasno prekinilo dela, ki so sedaj že nekaj časa v glavnem ustavljena. Prisotni so omenili nekatere nejasnosti, ki spremljajo izvedbo tega važnega športnega projekta, predsednik in vsi predstavniki navzočih svetovalskih skupin pa so se obvezali, da bodo posegli na raznih nivojih, posebno pa seveda pri Občini, da bodo sedanje težave čimprej premočene, oziroma, da bo lahko kriški nogometni delavci končno izvedeli, kdaj bo novo igrišče sploh končano.

S. T.

Zgonik: družabnost postaja vaška socialna vrednota

Kdor želi za dalj časa odpotovati v nekatere države evropskega vzhoda (npr. v Sovjetsko zvezo ali Romunijo) ali pa na Bliznji vzhod (Saudsko Arabijo, Libijo, Iran...), bo moral prej opraviti pregled krvi iz katerega bo razvidno, da ni okužen z aidsom. To velja v glavnem za tiste, ki potujejo v te države zaradi službenih dolžnosti, turistom pa običajno tega testa ni treba opraviti. Zdravnika KZE sta povedala, da je treba za analizo krvi čakati le nekaj dni. Najkasneje v enem tednu naj bi interesi imeli izvide že v rokah, sta zagotovila in se začudila trdit-

upravičeno sumi, da se je okužil (npr. bolničar, ki se je zboldel z okuženo iglo), mora analizo v teku enega leta ponoviti še štirikrat. Nikogar pa ni mogoče prisiliti, da opravi ta test, saj to prepoveduje tudi italijanska ustava. Po zakonu obstaja le dolžnost zdravni-
ka, da obvesti zdravstvene oblasti o primerih seropozitivnih in obolelih za aidsom, ki jih je sam ugotovil. **(h)**

Prva taka priložnost se seveda ponudi v pustnem času, ko šeme s harmoniko na čelu obredejo vso vas in ponesejo veselje v sleherno hišo, obenem pa po starem običaju nabirajo dobrote. Skupni večerji s prosto zabavo

Tržaška občinska uprava sporoča, da lahko lastniki dvignejo v uradih ekonomata (sektor 15, občinska palača na Trgu Unità št. 4, 3. nadstropje, soba št. 129) naslednje najdene predmete: zapestnico, žensko torbico in denar. Gre za predmete, ki so bili najdeni v mesecu juliju na javnih mestih. Zakoniti lastniki jih lahko dvignejo v omenjenem uradu vsak delavnik od 9. do 12. ure.

Previdnost, vendar s kančkom zaupanja

Okoliščine, s katerimi nas sredstva množičnega obveščanja redno in izčrпно seznanjajo že od začetka avgusta, trenutno niso prav naklonjene počitniškemu odhodu na Bližnjem vzhodu ali v sosednjih arabskih in afriških deželah. Dogajanja v Perzijskem zalivu, neizprosna osvajalska slava iraškega voditelja Sadama Huseina ter odmevi in reakcije ostalega sveta še zdaleč ne vabijo navadnega zemljana, da bi si privoščil turistično odkrivanje teh krajev. S tem novim - nadvse razumljivim - pojavom pa se morajo v prvi

Turistične agencije same pa seveda ne morejo svojim strankam stoodstotno zagotoviti brezhibnega potovanja, tako da se mnoge odločajo za preventivne poteze, v smislu poštenega popusta jetiškega duha, in turistično povpraševanje raješ preusmerijo v kraje, kjer lahko z več možnostmi zagotovijo najboljše potniške in letovapske pogoje. Sicer pa daje splošen vpogled na trenutno stanje po turističnih uradih vtis precejšnje umirjenosti. Kljub gotovim posledicam, ki bodo jasneje prišle na dan ob nadaljnjem razvoju dogodkov in mimo katerih seveda ne more nobena zanesljiva potovalna agencija, ne moremo trditi, da je prišlo do množičnih odpovedi že rezerviranih potovanj. Po drugi strani pa je treba upoštevati dejstvo, da poletno turistično tržišče ne postavlja v ospredje prav ponudb za potovanja v sedaj prevroče kraje. September pa je baje odličen za križarjenja po Nilu in sploh po Sredozemlju, Egipt je sanjski cilj mnogih novoporočencev (ali pa tudi ne), z nekoliko cenejšimi storitvami vabijo

Tako se v Iraku sosedne države odpravljajo le tisti, ki se jim iz službenih

Kakorkoli že, v zadnjih mesecih so imeli najmanj težav tisti, ki so si za počitniški oddih izbrali potovanje na Sever, zelo cenjene so namreč skandinavske države, pa tudi povpraševanja po križarjenju v manj toplih vodah ni malo, še posebej okrog velikega šmar-na. Veliki preobrti na Vzhodu so pozitivno vplivali na turistično ovrednotenje vseh vzhodnoevropskih držav, čeprav se mnogi zelo previdno izogibajo vsemu azijskemu predelu Sovjetske zveze in raje izbirajo »mimnejske« kraje. Na žalost pa je povpraševanja veliko več od možnosti, s katerimi te države sedaj dejansko razpolagajo.

(dam)

V prisotnosti številnega občinstva Na Opčinah sinoči predstavili Svetovni slovenski kongres

Včeraj je območni iniciativni odbor za Furlanijo-Juljsko krajino Svetovnega slovenskega kongresa predstavil v Prosvetnem domu na Opčinah pobudo, nakar so imenovali tudi člane, ki se bodo udeležili vseslovenskega sestanka, ki bo konec tedna v Finžgarjevem domu, prav tako na Opčinah. Pobudo so predstavili tajnik pripravljalnega odbora Vinko Ošlak, člani Bojan Brezigar, Ravel Kodrič, Boris Pahor in pa še Sergij Pahor. Svetovni slovenski kongres sloni na osnovni misli, »da povezuje in združuje Slovenke in Slovence dobre volje doma in po svetu na temelju vzajemne pomoči in zavezanosti Slovencev«. V pristojni prijavnici, ki so jo včeraj dobili številni prisotni ljudje, pa je med drugim napisano: »Pristopam k pobudi za organizacijo svetovnega slovenskega kongresa kot nadstrankarske, nadideološke in nadkonvencionalne povezovalne in solidarnostne organizacije vseh Slovencev v domovini in po svetu.« Na včerajšnji predstavitvi je po uvodnih besedah stekla dokaj živahna razprava, v kateri so razpravljali načeli vrsto tem in vprašanj, ki bodo prav gotovo osrednje teme bodočega vseslovenskega kongresa. Načelno so se tudi domenili, da bodo v kongres pristopili tu pri nas posamezniki, hkrati pa so sklenili, da bodo sklicali podobne sestanke, kot je bil sinočni na Opčinah, tudi na Goriškem in v videmski pokrajini.

Na sliki (foto Križmančič): pogled na sinočni zborovanje.

Po mnenju večine vprašanih v zvezi z vzgojiteljsko šolo »Ne smemo dovoliti, da bi kar tako ukinili eno izmed slovenskih šol!«

»Ne smemo dovoliti, da bi nam kar tako zaprli eno izmed slovenskih šol.« Tega mnenja so v glavnem vsi tisti, s katerimi smo se v teh dneh pogovorili o usodi vzgojiteljske šole. Tudi letos se je namreč v to šolo vpisalo premalo dijakov, da bi lahko pouk sploh stekel. Treba pa je opozoriti, da bi bilo to šolo še mogoče rešiti, če bi se vpisalo še nekaj dijakov (najmanj tri). Prav za šolsko leto 1990/91 je profsorski zbor uvedel notranje eksperimentiranje. V učni načrt vzgojiteljske šole so namestili vključiti nekatere bolj strokovne predmete, da bi dijakinjam nudili popolnejšo pripravo na vzgojno-pedagoškem področju. Takšen študij bi nudil tudi več možnosti za zaposlitev.

»Ali vzgojiteljsko ali pa kako drugo triletno poklicno šolo mora naša manjšina vsekakor imeti,« pravi prof. Samo Pahor, »saj nikakor ne moremo sprejeti dejstva, da bi nam kako šolo preprosto ukinili.« Po njegovem mnenju bi bilo treba ta tečaj posodobiti oziroma prilagoditi trenutnim potrebam, kot je bilo tudi v načrtu za šolsko leto 1990/91. Število vpisanih je že drugo leto prenižko zato, ker je za vzgojitelje na razpolago malo delovnih mest. Treba bi bilo torej odpreti nov triletni tečaj (ali pa popolnoma spremeniti vzgojiteljsko šolo), ki bi usposabljal za nove poklice. Na delovnem tržišču je na primer precej povpraševanja po negovalkah in spremljevalkah ostarelih in prizadetih, pa tudi otroških varuškah. Pri ustanovitvi nove šole so težave precejšnje. Prva ovira je togost, zaradi katere si je težko predstavljati, da bi ustanovili popolnoma nov tečaj, ka-

kršnega ni v državi. Nasploh je pravna pot za ustanovitev nove šole zelo težavna, a s trudom je mogoče doseči tudi nemogoče. Nikakor pa ni mogoče sprejeti dejstva, da bi eno šolo preprosto izgubili.

Prof. Alojz Tul, ki je na šolskem skrbništvu zadolžen za slovenske srednje šole, je mnenja, da bi bilo v primeru zaprtja vzgojiteljske šole treba razmisliti, katera druga sorodna triletna šola bi jo lahko nadomestila. Predvsem pa bi bilo treba med zainteresiranimi dejavniki manjšine preveriti, če bi nova šola pritegnila primerno število obiskovalcev. Koristno bi bilo opraviti anketo med mladino o tem, katera šola bi jim najbolj ustrezala. Obenem bi se bilo treba pozanimati, na katerih področjih so možnosti za zaposlitev največje.

Prof. Bruna Ciani, ki je letos kot celoletna suplenta na vzgojiteljski šoli poučevala slovenščino, zgodovino in zemljepis je mnenja, da ni prav kar tako pristati na zaprtje ene slovenske šole, ne da bi nas v to prisilile oblasti. »Najbolj mi je žal za tista dekleta, ki ne nameravajo študirati pet let, a želijo dobiti nekaj osnovne izobrazbe in tudi nekaj podlage iz slovenskega jezika. Nekatere se bodo vpisale v kak italijanski poklicni tečaj. Ko pa naš človek, posebno v tistih letih, zaide v italijanski ambient, ga je večkrat težko dobiti nazaj... Zadeve ne smemo gledati samo z ekonomskega vidika oziroma z vidika možnosti za zaposlitev vzgojiteljice. Gledati moramo tudi na človeka. Če ne prej, bo dekletom podlaga, ki so si jo pridobile na vzgo-

jiteljski šoli, potrebna tedaj, ko bodo same matere.«

Veronika Breclj, profesorica pedagogike in psihologije na vzgojiteljski šoli opozarja, da je treba zaprtje te slovenske šole vsekakor preprečiti. Pomisliti je treba, da se to dogaja v trenutku, ko so naše šole še posebno pod pritiskom zaradi vedno manjšega števila učencev in dijakov. Zaradi tega skušajo združevati ravnateljstva, pred kratkim pa je prišlo v veljavo tudi pravilo, da je mogoče odpreti dve paralelki istega razreda samo, če je učencev 31 (prej jih je zadostovalo 25). Vse to pa pomeni, da bodo možnosti za zaposlitev za učitelje oziroma profesorje vedno manjše. Če dovolimo, da nam bodo to šolo zaprli, je malo upanja, da bo ministrstvo odprlo kak drug triletni tečaj, saj nima za to nobenega interesa. (hj)

Vrtci odprejo vrata 19. septembra

Tržaška občinska uprava obvešča, da se bo pouk v občinskih otroških vrtcih začel 19. septembra. Starši pa morajo pred tem potrditi predpise in predložiti vso potrebno dokumentacijo, če seveda tega doslej še niso storili. Predpise bodo lahko potrdili na samih šolah oziroma v vrtcih, in sicer v naslednjih dneh: 1., 3., 4., 8., 10., 11. in 12. septembra med 9. in 12. uro.

Posvetovanja predsednika Pokrajine Dogovor o imenovanjih v vodstva javnih ustanov

Predsednik Pokrajine Trst Dario Crozzoli je včeraj zaključil posvetovanja za imenovanja predstavnikov v upravne odbore javnih ustanov druge stopnje. V bistvu gre za nekatere kulturne in gospodarske ustanove, v katerih je predvidena prisotnost zastopnika pokrajinske uprave, med njimi tudi za Slovensko stalno gledališče.

Prejšnji teden se je Crozzoli srečal z načelniki svetovalskih skupin, ki sestavljajo večino na Občini in na Pokrajini, prisotni so bili tudi tajniki vladnih strank in tržaški župan Richetti. Nato se je Crozzoli srečal še z načelniki skupin v tržaškem pokrajinskem svetu, torej tudi z opozicijo. Na srečanjih so se dogovorili za kriterije, ki naj vodijo imenovanja, in za konkretno število predstavnikov. Ključ je strankarski, v tem primeru zakon zagotavlja prisotnost opozicije, obenem pa naj bi pri imenovanju pazili na strokovno usposobljenost imenovanih, saj gre za dokaj specifična mesta, ki zahtevajo strokovno znanje in poznanje. Edino imenovanje, ki ni podvrženo strankarskemu ključu pa je imenovanje predstavnika v upravni svet Delavskih zadrug.

Predsednik Crozzoli se je včeraj srečal prav s predstavnikom Delavskih zadrug, in sicer s pokrajinskim predstavnikom vsedržavne zadrugne zveze Olintom Palmo in z vsedržavnim predstavnikom Linom Crevatinom, s katerima se je pogovarjal o tem specifičnem imenovanju.

Crozzoli bo moral sedaj imenovati predstavnike s posebnim dekretom na podlagi dogovora pokrajinskega sveta. Dejansko bodo v gledališče Verdi imenovali člana PSDI, v gledališče Teatro Stabile člana KD in PSDI, v veleseljsko ustanovo člana KPI, v upravni svet tovarnega postajališča dva predstavnika KD in po enega PSI, PRI in KPI. V SSG pa bodo imenovali člana SSK (doslej je bil to Saša Rudolf).

V bodoče bo moral predsednik Crozzoli poskrbeti še za nekatere druga imenovanja, in to v tiste ustanove, kjer se pokrajinskim predstavnikom izteka mandat. Sedaj so namreč imenovali samo člane, ki jim je mandat že zapadel.

Porazdelil jih je deželni odbor

Pol milijarde prispevkov za evropsko integracijo

Deželni odbor je na predlog odbornika za stike z Evropsko gospodarsko skupnostjo Gianfranca Carboneja porazdelil več kot 500 milijonov lir prispevkov v okviru letnega programa dejavnosti, ki so povezane z Evropsko gospodarsko skupnostjo in z Evropskim svetom. Omeniti velja, da se je o programu predhodno izrekel tudi deželni odbor za Evropo. Deželne oblasti so pri porazdeljevanju prispevkov upoštevale po eni strani dokaj skopo odmerjena sredstva, po drugi strani pa so skušale dati prednost pobudam in dejavnostim, ki so trajnejše vrednosti.

Kot je povedal odbornik Carbone, je deželni odbor del prispevkov, in sicer 46 milijonov lir, namenil evropskim mladinskim izmenjavam in izmenjavam med šolami. Za posvete, seminarje, izpopolnitvene tečaje, raziskave na področju evropske problematike, pobratenja med krajevnimi upravami (v poštev pridejo predvsem manjše občine) ter za kulturne prireditve z namenom širjenja evropskih idealov je deželni odbor namenil skupno 232 milijonov lir. Za delovanje Evropske hiše v Huminu in drugih združenj, ki delujejo v prid evropske integracije, pa znašajo letni prispevki 98 milijonov lir. Dokajšnja je tudi finančna podpora za univerzitetne študente, ki bi želeli študirati na univerzah v drugih evropskih državah, in sicer v okviru programa Erasmus, saj znaša 129 milijonov lir.

V zvezi s programom Erasmus je odbornik Carbone pojasnil, da je deželna uprava FJK že posegla v njegovem smislu v prejšnjem akademskem letu, in sicer v sodelovanju s tržaško in videmsko univerzo. Letošnji prispevek je vsekakor namenjen integraciji študijske štipendije EGS, točneje olajšanju stroškov, ki jih imajo študentje zaradi bivanja na tujem. V ta namen je Evropska gospodarska skupnost lani izplačevala študentom mesečne podpore za 358 tisoč lir, deželna uprava Furlanije-Juljske krajine pa je prispevala še dodatnih 300 tisoč lir.

Bivši dolinski župan v telegramu odborniku Di Benedettu

»Enojezični napisi ob hitri cesti ne spoštujejo načel o sožitju«

(Foto Križmančič)

Glede na še nereseno vprašanje o dvojezičnosti smerokazov, s katerimi naj bi opremili odsek hitre ceste po dolinski občini, je bivši dolinski župan Edvin Švab včeraj s telegramom posredoval svoje stališče dolgoletnega občinskega upravitelja deželnemu odborniku za prevoze Giovanniju Di Benedettu. Prav včeraj so namreč začeli z dokončnim urejevanjem cestne oznake in s tem tudi smerokazov na tako imenovanem prvem delu tretjega odseka hitre ceste, ki ga bodo uradno predali namenu 11. septembra.

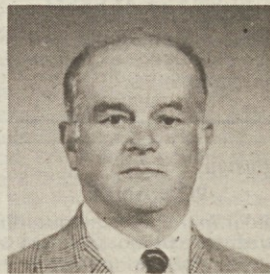
V telegramu se Švab sklicuje na veliko pomembnost tega vprašanja, ki bi z ugodno rešitvijo spoštovalo dejansko prisotnost slovenskega in italijanskega naroda na območju dolinske občine. Med drugim se obrača do naslovnikarja z željo, da bi le-ta ne povzemal »metod iz drugačnih časov ali posmenal Sadama Huseina«. Nadalje poudarja, da bi vzdrževanje obstoječega stanja (nanašajoč se na že postavljene smerokaze zgolj v italijanščini) »pomenilo nerazumljivo izzivanje dobrih odnosov s prebivalstvom in dobrososedskih vezi z bližnjo Slovenijo«. Odbornika Di Benedetta opozarja, kako so bila dosedanja zavzemanja brez vsakršnega pozitivnega izida, in ga vabi, da bi »skupaj spoštovali ustavo in demokracijo italijanskega ljudstva«.

Prihodnji torek je predvideno uradno srečanje na Deželi, med katerim bo odbornik Di Benedetto med drugim pojasnil tudi stališče deželne uprave

glede dvojezičnosti cestnih oznak. Srečanja se bodo poleg dolinskega župana Pečenika udeležili tudi predstavniki vseh občin in organizacij, ki so pristojne za ozemlje, po katerem teče hitra cesta. Med raznimi problemi, ki so v tesni povezavi z zaščito okolja in s spoštovanjem življenjskih zahtev avtohtonega prebivalstva, je dvojezičnost prav gotovo eno najbolj perečih vprašanj. Že od vsega začetka dogovarjanja med dolinsko občinsko upravo in ostalimi pristojnimi oblastmi je bila namreč dvojezičnost smerokazov eden od glavnih pogojev. V primeru, da bi deželna uprava ne upoštevala teh zahtev, bi to bil nov izraz nespoštovanja zgodovinske prisotnosti Slovencev v dolinski občini. Pomenilo pa bi tudi dejansko prikrivanje življenjske stvarnosti, ki v smislu sožitja in narodnostno-kulturne bogatosti označuje to področje. (dam)

✠ Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil

**Franc Milič
(Frančko)**

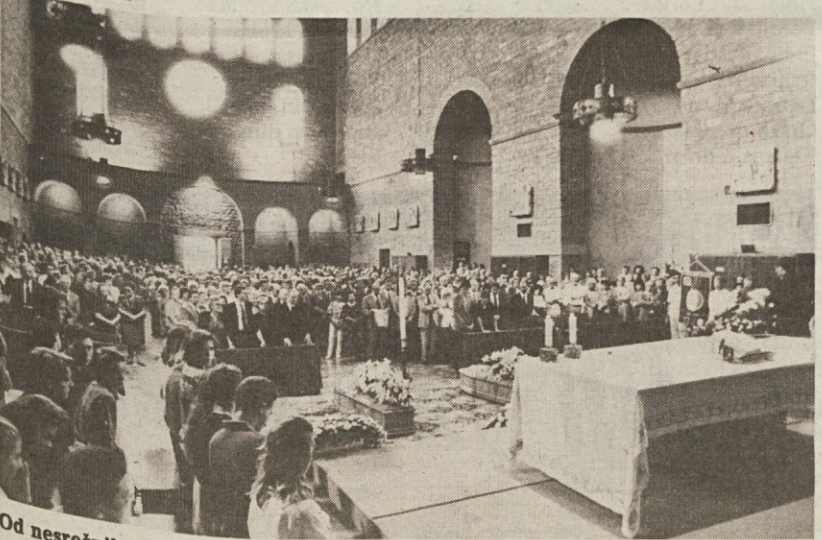

Danes, 28. t. m., od 12.30 dalje bo pokopnik ležal v zgornji cerkvi. Ob 16. uri pa bo krenil žalni sprevod na domače pokopališče.

Žalujoci žena Anica, hčeri Anica in Elvira z družinama ter ostalo sorodstvo.

Trst, 28. avgusta 1990
(Pogrebno podjetje - Ul. Zonta 3)

Več sto Tržačanov je včeraj zadnjič pozdravilo nesrečna brata Calzolari

Od nesrečnih bratov Calzolari se je včeraj poslovila ogromna množica Tržačanov

Ogromna množica Tržačanov se je zgnila včeraj zjutraj okrog krst nesrečnih bratov Roberta in Alessandra Calzolarija, ki sta v četrtlet v tragičnih okoliščinah izgubila življenje v Lignanu. Pogrebni obred se je odvil v cerkvi sv. Frančiška Asiškega, kjer je 13-letni Roberto le pred nekaj meseci bil pri birmi. Tragedija družine Calzolari

je močno odjeknila v Trstu, kar je dokazalo včeraj več sto Tržačanov, ki so na simboličen način hoteli biti ob strani očetu Giorgiu, materi Violetti in drugim sorodnikom. Množica je bila tolikšna, da je preplavila tudi ulico in bližnje pločnike ter popolnoma ustavila promet.

Svojo prizadetost so s prisotnostjo

izkazale tudi številne oblasti, med katerimi župan Richetti in podprefekt Mazzurco v imenu vladnega komisarja, ter predstavniki športnega, industrijskega, gospodarskega in univerzitetnega življenja. Sožalno brzojavko je družini Calzolari poslal včeraj predsednik deželnega odbora Biasutti. V polnem številu so se bridkega obreda udeležili tudi sošolci in prijatelji obeh bratov. Prav mladi športniki združenja Ginnastica Triestina, pri katerem sta se udeleževala, so si prevzeli žalostno nalogo — prenos krst.

Mašo je v imenu škofa Bellomija daroval njegov vikar Regazzoni, sodelovala pa sta še župnik Gottardello in Robertov katehist Pavanetto. V slovo so bratoma zapeli in zaigrali otroci iz župnije in redovnice skupnosti Dimese, pri katerih je Alessandro obiskoval osnovno šolo, Roberto pa vrtec. Ljudje so med obredom nepretrgoma polagali cvetje in z njim obsuli krsti, ki sta bili postavljeni druga ob drugo pred oltarjem. Žalni sprevod je nato krenil na pokopališče k Sv. Ani in nato k družinski grobnici, kjer od včeraj brata počivata.

Medtem se preiskovalci še naprej trudijo, da bi ugotovili vzroke in odgovornosti za nesrečo. Podrobno so si ogledali napravo za prho, predvsem pa električno in varnostno napeljavo, ki očitno ni dobro delovala.

Na Devinščini je bil v nedeljo velik praznik Letošnja Cibicijada je bila 26. v dolgem stoletju praznovanj

V nedeljo je bilo v prijetni in senčni dolini Sergija Cibica na Devinščini (Prosek) zelo praznično. Na tradicionalni Cibicijadi, ki je bila letos že 26. po vrsti, so se namreč zbrali potomci Marije in Valentina Cibica s Proseka št. 213. Pobuda članov družine Cibic, ki vsaka tri leta prirejajo to družinsko srečanje, je tudi letos nadvse uspela, če upoštevamo, da se je zbralo okrog postavljenih miz, na katerih seveda ni manjkalo najrazličnejših jedi in dobrot, kar 190 Cibicev in njihovih sorodnikov. Večina jih je seveda doma na Proseku in v okolici, a prišli so tudi iz Jugoslavije, Avstrije in Francije.

Zbrane je v imenu organizacijskega odbora Cibicijade pozdravil neutrudljivi Boris Cibic, ki je tudi poudaril, da je letošnje srečanje jubilejno. Prvo srečanje Cibicev so namreč priredili pred točno sto leti, in sicer 28. oktobra 1890. Nato so se zvrstili pozdravni nagovori, nakar so prisotni soglasno potrdili za čibčevga župana Milka Cibica, ki je v zaključku svojega govora obljubil, da bo spodbujal mlade, da pripomorejo k

nadaljnemu razvoju te zgodovinske Cibicijade.

Govor župana Milka, pozdrav 26. Cibicijadi Borisa Cibica, življenjska pot rodbine in rodovnik Cibicev od leta 1647 ter še marsikaj zanimivega je bilo objavljeno v družinskem glasilu »Prosek moj dom«, ki je za to priložnost izšel kar na osmih straneh. Zahvala za izid tega lista seveda gre uredniškemu odboru, ki ga sestavljajo Damir, Dean in Nada Cibic. Po podelitvi priznanj družinskim članom, ki so in bodo v teku leta slavili okrogle obletnice, je prijazno družinsko razpoloženje popestril še bogat srečolov. Niti mrak, ki je legal v čibčevo dolino ni razgal udeležencev 26. Cibicijade, ki so se v poznih večernih urah razšli z obljubo, da se ponovno srečajo 29. avgusta 1993, na 27. Cibicijadi na Proseku.

B. R.

Na sliki (foto Magajna) vseh 190 Cibicev, ki so se zbrali na prijetnem nedeljskem praznovanju.

gledališča

MIRAMARSKI PARK
Poletna prireditev LUČI in ZVOKI
Danes, 28. t. m., ob 21.00 predstava v angleščini in ob 22.15 predstava v italijanščini.
Naslednje predstave: v četrtek ob 21. uri predstava v nemščini in ob 22.15 v italijanščini; v soboto predstavi ob 21. in ob 22.15 v italijanščini.

koncerti

Glasbeni september
V četrtek, 30. t. m., ob 12. uri bodo v Muzeju Revoltella, Ul. Diaz 27, na tiskovni konferenci predstavili ciklus koncertov z naslovom Glasbeni september, ki jih organizirata Združenje Promusica in Cappella Civica.

razstave

V Trstu je na ogled vrsta razstav, ki spadajo v okvir pobude »Neoklasicizem - aktualnost in zgodovina Trsta« in ki bodo na ogled do konca decembra.

V Vili Sartorio je na ogled razstava »Neoklasicizem - umetnost, arhitektura in kultura v Trstu«, v Muzeju Revoltella pa »Aktualnosti neoklasicizma«. Urnik: vsak dan 10.00-13.00, ob četrtek in petek 10.00-22.00, ob nedeljah 10.00-13.00 in 17.00-20.00.

V bivšem anglikanskem templju je na ogled razstava »Potovanje, potniki, neoklasicizem«. Urnik: vsak dan 10.00-13.00 in 17.00-20.00.

V Palači Costanzi bo do 30. t. m. na ogled razstava z naslovom PRIMA DELL'URAGANO. Razstavo je organizirala tržaška letovišcarska ustanova v sodelovanju s Krožkom Maritain. Urnik razstave od 10. do 13. ure ter od 17. do 20. ure.

V občinski razstavnici dvorani na Trgu Unità je na ogled razstava »Načrti za cesarja«. Urnik: vsak dan 10.00-13.00 in 17.00-19.00.

V konjuščnicah in v nekaterih dvoranah Miramarskega gradu ter v dvorani Franco na Trgu Libertà je na ogled do konca avgusta razstava »Stanovanska kultura na periferiji cesarstva«. Urnik: vsak dan od 10. do 18. ure.

Na Gradu sv. Justa bo do konca avgusta na ogled razstava ruskega slikarja, kostumista in designerja Erteja. Urnik: vsak dan od 10. do 19. ure.

Na sedežu letovišcarske ustanove v Miljah je odprta do 31. t. m. razstava »Padri e figli - continuità nell'arte triestina«.

Na sedežu letovišcarske ustanove v Sesljanu je do konca avgusta odprta razstava »La grafica della bottega del Tintoretto«.

V občinski galeriji v Miljah - Trg republike - bodo 31. t. m. ob 18. uri odprli razstavo slikarja Silvia PECCHIARIJA-PEČARJA. Razstava bo na ogled do 8. septembra.

včeraj - danes

Danes, TOREK, 28. avgusta 1990
AVGUŠTIN

Sonce vzide ob 6.21 in zatone ob 19.51 - Dolžina dneva 13.30 - Luna, vzide ob 14.58 in zatone ob 23.12.

Jutri, SREDA, 29. avgusta 1990
JANEZ

PLIMOVANJE DANES: ob 2.05 najvišja - 8 cm, ob 5.04 najnižja - 10 cm, ob 13.21 najvišja 25 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 27 stopinj, zračni tlak 1014,4 mb ustaljen, veter 18 km na uro severozahodnik, vlaga 52-odstotna, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 22,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Lorenza Cramer, Matteo Scarazzato, Jessica Franceschini.

UMRLI SO: 80-letna Agata Gojca, 90-letna Maria Ferigutti, 80-letna Speranza Ravalico, 82-letni Francesco Spangher, 75-letna Maria Grison, 58-letna Giannamaria Spadarotiti, 77-letni Mario Lauro, 62-letni Massimo Gladich, 89-letna Maria Parovel, 68-letni Sergio Lenghi, 78-letni Francesco Rabusin, 75-letni Francesco Milic, 77-letni Angelo Bianchini, 65-letni Ottavio Bridiga, 70-letni Stanislao Humar, 68-letna Giustina Gustin, 57-letni Nicolò Signorino, 58-letna Gloria Nolic, 90-letna Orsola Barbarigo.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 27. avgusta, do sobote, 1. septembra 1990
Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Trg Garibaldi 5, Ul. dell' Orologio 6, Ul. dei Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41.
Nabrežina (tel. 200466), MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Trg Garibaldi 5, Ul. dell' Orologio 6, Ul. dei Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41, Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1.
NABREŽINA (tel. 200466), MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1.
NABREŽINA (tel. 200466), MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpriznična od 14. do 20. ure in priznična od 8. do 20. ure.

Darujte v sklad
Mitje Čuka

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

prireja v šolskem letu 1990/91 v Trstu sledeče tečaje:

1. za dodeljene uradniškemu delu - 1. letnik (1200 ur)
2. za uradnike uvožno-izvoznega podjetja - (1200 ur)
3. za obdelovalce kamna - 2. letnik (1200 ur)
4. za bančno tehniko (30 ur)
5. za prihologijo prodaje in marketinga (50 ur)
6. za upravljanje podjetij (60 ur) - pogoj za vpis dokončana višja srednja šola
7. za strojeopisje (150 ur)
8. srbohrvaščine (120 ur)
9. za knjigovodstvo in fiskalne obveznosti v podjetju (80 ur)
10. za programiranje na personal computerju z razvitejšimi jeziki (200 ur) - pogoj za vpis dokončana višja srednja šola
11. za osnovno informatiko in MS-DOS (60 ur)
12. Word processing - tečaj urejanja besedil (60 ur)
13. za uporabo programa Data base (60 ur)
14. za animatorje na socialno-kulturnem področju (60 ur)
15. za upravljanje kmetij namenjenih kmečkemu turizmu (60 ur)
16. za cvetličarstvo in okrasne rastline (80 ur)

Vpisovanje in podrobnejše informacije do 21. septembra t. l. na sedežu Zavoda, Ul. Ginnastica 72 (Dijaški dom), tel. št. 577941 vsak dan (razen sobote) od 9. do 13. ure. Za tečaje iz kmetijstva je vpisovanje tudi na Kmečki zvezi v Trstu, Ul. Cicerone 8/B, tel. št. 362941.

šolske vesti

Glasbena matica Trst naproša, da kdor ni še potrdil vpisa za šolsko leto 1990/91 naj to stori do vključno petka, 31. t. m.

Na liceju France Prešeren se bodo začeli popravni izpiti v soboto, 1. septembra, ob 8.30. Razpored je na oglasni deski.

Dne 7. t. m. je bil objavljen v Uradnem listu razpis natečaja po naslovih za stolice in mesta na slovenskih nižjih in višjih srednjih šolah. Natečaja se lahko udeležijo tisti, ki so med šolskimi leti 1982/83 in 1988/89 poučevali vsaj 360 dni s predpisano diplomom in ki imajo habilitacijo za poučevanje oziroma usposobljenostno diplomom. Rok za vlaganje prošnje zapade 5. septembra. Vse informacije in obrazce nudi Sindikat slovenske šole, Ul. Carducci 8, II. nad, tel. 370301, od torkih od 16. do 17. ure in ob četrtek od 11. do 12. ure.

Ravnateljstvo DTTZ Žiga Zois sporoča, da se pisemen popravni izpiti za knjigovodje in geometre začnejo v soboto, 1. septembra, ob 8.30 na glavnem sedežu. Podroben razpored izpitov je razobešen na šolski oglasni deski.

Ravnateljstvo državnega učiteljskega A. M. Slomšek obvešča, da se popravni izpiti začnejo v soboto, 1. septembra, ob 8.30 s pisemno nalogo iz italijanščine. Koledar izpitov je na vpogled v šolskih prostorih.

kino

ARISTON - 21.00 The Abyss, r. James Cameron.
EXCELSIOR - 17.30, 22.15 Chi ha paura delle streghe, r. Nicolas Roeg, i. Anjelica Huston.
EXCELSIOR AZZURRA - 17.30, 22.15 Legami, r. Pedro Almodovar, □
NAZIONALE I - 16.30, 22.15 Sepolti vivi, i. Robert Vaughn, □
NAZIONALE II - 16.00, 22.00 Major League - la squadra più scassata della lega, i. Tom Berenger, Charlie Sheen.
NAZIONALE III - 16.20, 22.15 Dolci piaceri carnali, porn., □□
NAZIONALE IV - 17.00, 22.15 Almodovar - La legge del desiderio.
GRATTACIELO - 18.00, 22.15 L'attimo fuggente.
MIGNON - 17.00, 22.15 La chiave, r. Tinto Brass, i. Stefania Sandrelli.
LJUDSKI VRT - 21.15 Blancaneve... e vissero felici e contenti.
EDEN - 15.30, 22.00 Donne bestiali, porn., □□
CAPITOL - 17.00, 22.00 Senti chi parla, i. John Travolta, Kristie Alley.
LUMIERE - Zaprto.
ALCIONE - 18.00, 22.10 Un mercoledì da leoni, r. John Milius, i. Michael Vincent, William Katt.
RADIO - 15.30, 21.30 Quel desiderio bagnato sotto la pelle, porn., □□
Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

menjalnica

TRŽAŠKA VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	TRŽAŠKA VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1145,650	1130.—	Japonski jen	7,915	7,700
Nemška marka	742,700	735.—	Švicarski frank	902,160	900.—
Francoski frank	221,350	218.—	Avstrijski šiling	105,375	104,500
Holandski florint ...	659,120	652.—	Norveška krona	191,110	188.—
Belgijski frank	36,169	35.—	Portugalska krona	200,560	198.—
Funt šterling	2233.—	2200.—	Švedski eskudo	8,400	7.—
Irski šterling	1992,500	1980.—	Španska peseta	11,957	11.—
Danska krona	193,700	190.—	Avstralski dolar	949,600	880.—
Grška dramma	7,514	7.—	Jugoslov. dinar	—	100.—
Kanadski dolar	1009,700	990.—	ECU	1540,900	—

BCKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

ADRIATHERM s.r.l.

DOLINA 445 (Trst)
Tel. (040) 228800 - 228000
Telefax (040) 228053 - Telex 461105

UVOZ - IZVOZ - REEKSPORT
REPROMATERIALI - BLAGO ŠIROKE POTROŠNJE

Društvena šagra na Krmenki tudi letos prijetno učinkovita

Nedeljski kulturni program šagre na Krmenki je popestril pihalni orkester Breg iz Doline, ki je pod vodstvom Renza Muscovija predstavil koncertni spored običajnih in manj običajnih skladb za tovrstno instrumentalno zasedbo. Vsakoletni praznik na odprtem, ki ga KD Fran Venturini od Domja prireja z vnmom, značilno za vse šagre breških društev, je privabil res zadovoljivo število ljudi. V prijetnem naravnem okolju, ki je bilo kot nalašč za osvežitev po vročini zadnjih avgustovskih dni, so organizatorji ponujali obiskovalcem tradicionalne šagrske jedi in pijače, vsak večer pa ja za ples in zabavo poskrbel drug ansambel: tako je v soboto zvečer igrala skupina Karavanke, po nedeljskem razvedrilu ob Taimsu pa je društveni praznik na Krmenki sinoči učinkovito sklenil ansambel Happy day. (dam) (Foto Magajna)

Na svet je prikukal mali
DAVID

Mami Klari, ki se je najbolj potrudila, in očku malega kričaća, prav tako glasnemu Peški, čestitajo kolegi s PD

V nedeljo sta se vzela
ELENA in ALEKSII

Svojima odbornikom želi SKD Primorec obilo sreče in razumevanja v skupni prihodnosti.

Ob rojstvu

POLJANKE

upravitelji in nameščenci posojilnice v Nabrežini čestitajo srečnima staršema, mali Poljanki pa želijo v življenju vso srečo.

Suzani in Petru se je pridružila
mala

POLJANKA

Srečnima staršema in novorojenki čestita iz srca Godbeno društvo Nabrežina.

izleti

Društvo slovenskih upokoencev organizira izlet na Brione in Labin dne 9. septembra. Vpisovanje bo 7. septembra ob 9. uri na sedežu društva v Ul. Cicerone 8.

KD Primorsko - Mačkolje priredi v nedeljo, 9. septembra, izlet za svoje člane v mestece Caorle in bližnje lagune. Vpisovanje sprejema Danica Smotlak, tel. 232114, do 1. septembra.

Državni poklicni zavod za industrijo in obrt J. Stefan prireja takoj po jesenskih izpitih in pred začetkom šolskega leta tridnevni izlet v Kamniške Alpe po slovenski tranzverzali. Program, pojasnila in vpisovanje je v tajništvu šole od danes, 28. t. m. do vključno torka, 4. septembra (tel. 468233).

razna obvestila

Radio Opčine vabi vse tiste, ki bi radi spoznali šport za radijskim mikrofonom in ki jih zanima športno poročanje, naj telefonirajo na Radio Opčine, tel. 212658 ali 211043, in pustijo ime, priimek in telefonsko številko.

Dekliški zbor Vesna obvešča, da se bodo redne pevske vaje pričele v torek, 4. septembra, ob 20.30 v Domu A. Sirk. Vabljeni tudi nove pevke.

Zbrana dela W. A. Mozarta na CD ploščah

Zbirko sestavlja 675 doslej katalogiranih skladb od cele opere do drobne skladbe za klavir, ki traja samih 11 sekund. Samo za primerjavo, naj navedemo sicer poznan podatek: Mozart je kot eden najplodnejših skladateljev napisal 20 oper, 50 simfonij, 33 koncertov (8 violinskih in 25 klavirskih), 26 godalnih kvarteto, 17 klavirskih sonat, 15 maš, nastevanje vseh ostalih cerkvenih skladb, kompozicij za kormorne zasedbe ali za danes že nepoznana glasbila pa bi postalo skoraj dolgočasno. Vendar nam zgornji podatki dajo slutiti obseg Mozartovega opusa in torej tudi vrednost tega zbranega dela na laserskih ploščah.

Jesenski in športni načrti Berlusconijevih TV mrež

V zvezi z letošnjo jesensko-zimsko sezono se je precej govorilo »o TV, ki se smeje sama sebi«. Tako bo denimo Italija 1 od začetka oktobra uvrstila v svoje sporede oddajo, katere začasni naslov je *Paperissima* in ki nam bo iz tedna v teden nizala najvidnejše in najnerodnejše spodsrljaje voditeljev-zvezdnikov. Na državnih mrežah je to področje krila *Blob* Enrica Ghezziya in Marca Giustija. Po japonskih in ameriških oddajah se bo zgledovala oddaja, ki sloni na že razpisanim natečaju Fininvesta za amaterske ali »domače« posnetke. Nekaj podobnega pripravljajo tudi tretja državna mreža z oddajo *Fai la TV*. Rahlo »sumljiv« se nam zdi drugi načrt: Italija 1 naj bi ponujala ob poznih nočnih urah posnetke poskusnih oddaj, ki niso nikoli prišle do ekrana, med temi je neka »poskusna izdaja« *Matroske*, v kateri je nastopala Moana Pozzi - popolnoma gola.

Fininvest ne skriva načrta, da bi eno mrežo - Italia 1 - posvetila predvsem športu. Mreža bi postala tako izrazito »moška«, športni gledalci pa so seveda hvaležno občinstvo, ki ob velikih dogledih predstavljajo večji del gledalcev. Prav zakon Mammì, v zvezi s katerim se je še pred nedavnim največ razpravljajo glede reklamnih vložkov, je ponudil komercialnim mrežam možnost, da si priborijo neposredne prenose in gredo tako v »enakopravno« konkurenco z državnimi mrežami. Med mnogimi še nejasnimi zagonetkami nas lahko še posebno zanima usoda sosednje TV Koper-Capodistria, ki si je posebno v zadnjem času priborila pravico za neposredne prenose nekaterih res zanimivih športnih dogodkov. V bližnji bodočnosti se verjetno ne bo nič bistveno spremenilo, čeprav nas je morda presenetila razdelitev prenosov ob svetovnem prvenstvu v košarki. Nekoliko bolj oddaljena bodočnosti se pa ne zdi pretirano rožnata, čeprav so lahko napovedi dvorezne - pretirano pesimistično oz. optimistično obarvane.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 9.00 Nadaljevanka: Una cascata d'oro 9.20 Pravljica: nanizanka: Zabji kralj 10.10 Film: Il capitano di ferro (pust., lt. 1963, r. Sergio Grieco, i. Gustavo Rojo, Barbara Steele) 11.55 Vreme in kratke vesti 12.05 Nanizanka: Su e giù per Beverly Hills 12.30 Dok.: Juha in lešniki 13.30 Dnevnik - tri minute 14.00 Variete: Ciao fortuna 14.15 Film: Il magnifico avventuriero (western, ZDA 1945, r. Stuart Heisler, i. Gary Cooper, Loretta Young) 15.45 Nadaljevanka: Madame Bovary 16.50 EP v atletiki 19.50 Vreme in dnevnik 20.40 Dokumentarec: Quark - Odkritja na planetu Zemlja 21.30 Film: Il bi e il ba (kom., lt. 1985, r. Maurizio Nichetti, i. Nino Frassica, Marco Messeri), vmes (22.30) dnevnik 23.10 lt. rockovska noč 24.00 Dnevnik in vreme 0.10 Rubrika opolnoči	RAI 2 9.00 Nanizanka: Lassie, nato risanke 10.15 Nanizanka: La mia terra tra i boschi 10.35 Dokumentarec: Tiger 11.05 Nanizanka: Monopoli 11.55 Nadaljevanka: Capitol 13.00 Dnevnik 13.30 Rubrika o gospodarstvu 13.45 Nadaljevanka: Beautiful 14.30 Nan.: Saranno famosi 15.15 Variete: Ghibli 16.30 Nan.: Mr. Belvedere 16.55 Film: Bellezze sulla spiaggia (kom., lt. 1961, r. Romolo Guerrieri, i. Ennio Girolami, Valeria Fabrizi) 18.30 Večerne športne vesti 18.45 Nanizanka: Le strade di San Francisco 19.45 Dnevnik in sport 20.30 Film: Gli ammutinati del Bounty (pust., ZDA 1962, r. Lewis Milestone, i. Marlon Brando, Trevor Howard), vmes (22.15) dnevnik - noč 23.35 Dnevnik in horoskop 23.50 Film: L'ultimo spettacolo (dram., ZDA 1971, r. Peter Bogdanovic, i. Timothy Bottoms, Jeff Bridges)	RAI 3 11.10 Prvenstvo v »elastični žogi« 11.40 Festival komičnega gledališča 12.00 Film: Scarpe grosse (kom., lt. 1940, r. Dino Falconi) 13.30 Opera v salonu 14.00 Deželne vesti 14.10 Dokumentarec: Avstralijska - Morja pod Kozorogom 15.05 Nan.: Vita col nonno 16.00 Sport: jahanje 16.30 Film: La buona terra (dram., ZDA 1937, r. Sidney Franklin, i. Luise Rainer) 18.45 Športna rubrika: Derby 18.55 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti in Drobci 20.00 Dokumentarec: Divja lepota - Afriški praznik 20.30 Nan.: I Professionals 21.20 Film: Dossier Odessa (krim., VB 1974, r. Ronald Neame, i. Jon Voight, Mary Tamm), vmes (22.20) dnevnik 23.40 Nanizanka: Il nero e il giallo 0.40 Nočni dnevnik 1.10 Italija pred 50 leti: Dolga pot povratka	TV Slovenija 1 8.50 Video strani 9.00 Spored za otroke in mlade: Zgodbe iz školjke, 9.30 Živ zav 10.20 Mozaik: Alpski večer Bled '90 (ponovitev) 10.40 Video strani 15.15 Video strani 15.25 Žarišče (pon.) 15.55 Poletna noč (pon.), vmes nanizanki in nadaljevanka 18.00 Dnevnik 18.05 Poslovne informacije 18.10 Spored za otroke in mlade: Zlata ptica - pravljica Od kdaj je koza domača žival, 18.15 nadaljevanka Čisto pravi gusar (M. Buh, zadnji del) 19.05 Risanka in TV okno 19.30 Dnevnik in vreme 20.00 Nadaljevanka: Music Hall (i. Simone Signoret, 3. del) 20.55 Zabavnoglasbena oddaja: Zvezdni prah 22.00 Dnevnik in vreme 22.20 Poletna noč, vmes nanizanka Pri Huxtablovih, nad. Sin z otoka in nanizanka 'Alo, 'alo 0.20 Video strani	TV Koper 13.45 Tenis - turnir v Flushing Meadowu (posnetki srečanj prvega kola) 16.45 Tenis - turnir v Flushing Meadowu (prenos srečanj prvega kola, poročajo Rino Tommasi, Roberto Lombardi in Ubaldo Scanagatta) 18.50 TVD Novice 19.00 Odprta meja 19.30 Stičišče 20.00 Tenis - turnir v Flushing Meadowu (prenos srečanj prvega kola) 22.00 TVD Novice 22.15 Tenis - turnir v Flushing Meadowu (prenos srečanj prvega kola) 0.00 Nogomet: predprvenstvena prijateljska tekma Lazio-Milan (posnetki)	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledarček; 8.10 Rezija 89; 8.40 Country club; 9.10 Mladinska nadaljevanka: Alice v čudežni deželi (Lewis Carroll, 1. del); 9.35 Instrumentalni solisti; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Italijanski kantavtorji; 12.00 Usodni karakter; 12.20 Veliki uspehi Beatlesov; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Poletni mozaik; 16.00 Večna ženska proza; 16.25 Potpuri; 17.10 Klasični album: teden Wolfganga Amadeusa Mozarta; 18.00 Najdaljša pot; 18.20 Evergreeni; 19.20 Zaključek sporedov.
CANALE 5 8.00 Nanizanka: Simon Templar, 9.00 Marcus Welby M.D., 9.55 Un dottore per tutti 10.30 Aktualno: Forum - Una poltrona per due 11.15 Kviza: Doppio slalom, 11.45 O.K. Il prezzo è giusto 12.45 Superclassifica Show Story 13.45 Film: Baciala per me (kom., ZDA 1957, r. Stanley Donen, i. Cary Grant) 15.20 Nanizanka: Dalle nove alle cinque, 15.50 Manix, 16.50 Diamonds - Questione d'intuito, 17.55 Mai dire si - Gioco pericoloso forzato, 18.55 Top Secret - Mani in alto 19.50 Kviz: Quel motivetto... 20.30 Film: La valle lunga (dram., ZDA 1973, r. R. Totten, i. Henry Fonda, Maureen O'Hara) 22.30 Nan.: Charlie's Angels - L'angelo del passato 23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show 1.10 Film: Butterfly Ball (glas., r. Rony Klinger, i. Deep Purple, Twiggy)	RETE 4 8.30 Nanizanka: Bonanza 9.30 Film: La favorita (dram., lt. 1952, r. Cesare Barlacchi, i. Gino Sinimberghi, Sophia Loren) 11.00 Nadaljevanka: Aspettando il domani, 11.30 Così gira il mondo 12.00 Nanizanka: Lou Grant 12.45 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke 13.40 Nad.: Sentieri 14.30 Nan.: Falcon Crest 15.30 Nad.: Amandoti, 17.00 Andrea Celeste, 18.30 La valle dei pini 19.00 Nanizanka: General Hospital 19.30 Nad.: Febbre d'amore 20.30 Film: Joe Valachi - I segreti di cosa nostra (krim., lt.-Fr. 1972, r. Terence Young, i. Charles Bronson, Lino Ventura) 22.50 Film: Voltati Eugenio (dram., lt.-Fr. 1980, r. Luigi Comencini, i. Francesco Bonelli) 0.55 Nanizanki: Cannon - Corruzione al dipartimento, 1.55 Barnaby Jones - Il prezzo della morte	ITALIA 1 8.30 Nan.: Superman, 9.00 Ralph Supermaxieroe, 10.00 Boomer, cane intelligente, 10.30 Skippy il canguro, 11.00 Rin Tin Tin, 11.30 Flipper, 12.00 La famiglia Addams 12.30 Tenis - turnir US Open 13.30 Nanizanke: Appartamento in tre, 14.00 Star-sky & Hutch, 15.05 Giorni d'estate 15.20 DeeJay Beach in Ibiza 16.00 Otroška oddaja 18.00 Nanizanke: Batman, 18.30 Supercopier, 19.30 Casa Keaton 20.00 Risanke 20.30 Festivalbar '90 22.30 Nanizanki: I Robinson, 23.00 Cin Cin 23.35 Na meji s športom 0.05 Catch in poletni boks 1.35 Nanizanka: Benson	TMC 12.00 Risanke: Snack 12.30 Nan.: Mago Merlino 13.00 Športne vesti 13.30 Dnevnik 13.45 TV film: Una famiglia americana (dram., ZDA 1988, r. Michael Toshiyuki, 2. del) 15.00 Film: Una nave tutta matta (kom., ZDA 1964, r. Joshua Logan, i. Walter Matthau) 17.00 Risanke: Snack 18.00 Nanizanki: Lui, lei e gli altri, 18.30 Segni particolari, genio 19.00 EP v atletiki (iz Splita) 20.00 Vesti: TMC News 20.30 Film: I giorni del vino e delle rose (dram., ZDA	1963, r. Blake Edwards, i. Jack Lemmon, Lee Remick) 22.35 Rubrika o motorjih 23.10 Nočne vesti 23.25 EP v atletiki (povzetki)	RADIO KOPER (slovenski program) 7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.05 Na današnji dan in glasba; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servisi; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 13.15 Oddaja v živo: Od enih do treh; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Za varnejši jutri; 17.30 Aktualno: Primorski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta; 19.30 Prenos Radia Lj.
	TELEFRIULI 12.00 Risanka in rubrika 13.00 Nanizanka: L'albero delle mele 13.30 Film: La figlia del vento (dram., r. William Wyler, i. Bette Davis) 15.30 Nanizanki: Il brivido e l'avventura, 16.00 Ovest salvaggio 17.00 Risanke 18.30 Nan.: L'albero delle mele, 19.00 Riuscirà la nostra carovana a... 19.30 Dnevnik 20.00 Rubrika: Voglia d'estate 20.30 Film: Guerra, amore e fuga (kom., r. Jack Smight, i. Paul Newman) 22.30 Nočne vesti 23.00 Nanizanka: Navy 24.00 V Francinem salonu	RADIO KOPER (italijanski program) 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd; 7.35 Poletna oddaja; 8.00 Razglednica; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.05 Potovanje okrog sveta; 9.15 Clcik; 9.35 Popevka po želji; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Superpass; 10.35 Družinski vesolje; 11.00 Knjižne novosti; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke in glasba; 14.40 Popevka; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Poletna oddaja; 16.50 Igre; 16.20 Poletje v živo; 17.00 Kultura in sola; 17.05 Hot Hits; 18.00 Mixage; 18.30 Najlepše popevke; 19.00 Souvenir d'Italy.			
	TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 14.00 Dogodki in odmevi 19.30 Dogodki in odmevi	RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 9.00 Glasba po željah; 16.00 Naš Kras; 19.30 Smeš in glasba; 21.00 Nora leta.			

Predlaga ga krožek »Ricerca e presenza« Potreba po reviziji in alternativni načrt zahodne goriške obvoznice

Med izdelavo načrtov za javna dela, njihovo odobritvijo, iskanjem financiranja in končno izvedbo del, po navadi mine nekaj let. Občasno je ta rok še daljši, posebno če gre za finančno in tudi drugače zahtevnejše posege. Tak je recimo primer zahodne obvoznice v Gorici. Financiranje del je predvideno iz sklada (državnega) za izvajanje osimskega dogovora. Načrt so na občini odobrili (že) pred osmimi leti in je že takrat vzpodbudil val polemik, med tistimi, ki so bili za in zagovorniki alternativnih rešitev.

Načrt je zdaj ponovno v ospredju pozornosti in predvideti je mogoče tudi njegovo revizijo.

Alternativno rešitev predlaga kulturni krožek »Ricerca e presenza«, ki bo 7. septembra predlog predstavil javnosti na srečanju, v Ulici Rabatta št. 18. O potrebi po reviziji že odobrenega načrta je na zadnji seji občinskega odbora govoril odbornik inž. Nicolo Fornasari. Podčrtal je potrebo po ustreznih političnih korakih na Deželi, da se sedanji načrt zamrzne, kakor tudi da se do dokončne razjasnitve zamrzne postopek za licitacijo. Po nepotrjenih vestih naj bi se za sodelovanje pri licitaciji prijavilo okrog 150 podjetij. Interesentov torej ne manjka. Stvar

je seveda razumljiva, saj gre za poseg vreden okrog petnajst milijard lir.

Kaj predvideva obstoječi in že odobreni načrt? S ciljem hitreje in smotrnejše povezave med ločniškim mostom in industrijske cone ter dalje Tržaško cesto, naj bi vzdolž Soče, deloma pa tudi nad strugo, zgradili štiripasovnico, pri ločniškem mostu pa veliko vozlišče in podobno vozlišče, čeprav večjih dimenzij, tudi v industrijski coni, nad krakom variante državne ceste št. 56.

Taka rešitev predvideva tudi zaprtje sedanje pokrajinske ceste med Standrežem in Sovodnjami. Uredili naj bi tudi povezavo med Ulico Terza Armata in Tržaško cesto.

Krožek »Ricerca e presenza« v predstavitvi alternativnega načrta ugotavlja, da sta za ureditev prometa na Goriškem, oziroma v goriški neposredni okolici bistvenega pomena dva posega: gradnja variante državne ceste št. 56, čeprav postopna in v odsekih in ureditev izvoza iz avtoceste pri Fari.

Upoštevač ti dve rešitvi, bi smotrno ureditev prometa dosegli tudi brez gradnje štiripasovnice na levem bregu Soče in brez okrog štiristo metrov dolgega viadukta nad Sočo, spornega zlasti z ekološkega vidika.

Dovolj bi bilo posodobiti obstoječe cestno omrežje na levem bregu Soče - povezava Ulice della Barca z Ulico Campagnuzza in njeno podaljšanje do industrijske cone. Vozlišče pri ločniškem mostu bi ostalo na levi strani, pač pa bi se na desno stran Soče preneslo vozlišče, ki je v sedanjem načrtu predvideno v industrijski coni. Primerno naj bi uredili Majnice, ki bi torej sprejele glavno prometno.

Za ustrezno povezavo Ulice Terza Armata in Tržaške ceste naj bi tik sedanjega vozlišča zgradili še eno, ki bi služilo prav temu, to je preusmerjanju prometa proti Ulici Terza Armata. Obstoječi nadvoz na Tržaški cesti bi ostal.

Taka rešitev predvideva tudi ohranitev sedanje pokrajinske ceste med Sovodnjami in Standrežem in pa pridobitev za industrijske gradnje, nad pet hektarjev površin na levem bregu Soče.

Revizija načrta zahodne obvoznice bo, kot se zdi, eno od ključnih vprašanj sedanje koalicije v začetku njenega mandata. Z ozirom na dokaj različna stališča, tudi v vrstah same koalicije, pa se obeta dokaj živahna razprava v občinskem svetu.

Na obisku košarkarji praške Slavije Prijateljsko srečanje s kaveljci Goriziane

Prejšnje dni so dospeli v Gorico na obisk člani legendarne košarkarske ekipe Slavija iz Prage, ki je v prvih 70 letih bila na samem vrhu evropske košarkarske scene. Igralci iz Prage bodo namreč do četrta, 30. t. m., gostje skupine igralcev nekdanje prav tako kvalitetne goriške ekipe Goriziane.

Gostje prenočujejo v zavodu S. Luigi, ogledali pa si bodo tudi nekatere znamenite kraje naše dežele in tudi Benetke. Seveda bo gostovanje doseglo svoj višek drevi, ko se bodo ob 18. uri »old boys« praške Slavije pomerili v telovadnici UGG na Battistijevem trgu v Gorici z ekipo nekdanje Goriziane, za katero bodo med drugim nastopili Aldo Bavcon, Sergio Bramo, Mario Picech, Benito Zollija in Giancarlo Mauri. Člani Goriziane so v Pragi gostovali v prvih dneh junija, sedaj pa jim češki kolegi vračajo obisk.

Na sliki (foto Čubej): košarkarje je včeraj sprejel tudi župan Scarano.

čestitke

Danes praznuje 59 let Mario Krošelj iz Jamelj. Še mnoga zdrava in z veseljem napojena leta mu voščijo žena Bernarda, sin Igor in sestra Tatjana z družino.

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

prireja v šolskem letu 1990/91 na Goriškem sledeče tečaje:

1. dveletni poklicni tečaj s kvalifikacijo za kuharje - 1. letnik 1000 ur letno;
2. dveletni poklicni tečaj za prodajalce - 2. letnik 1000 ur letno;
3. tečaj angleščine 120 ur;
4. tečaj strojepisja 150 ur;
5. tečaj bančne tehnike 30 ur;
6. tečaj za vodilno osebo v podjetjih 30 ur, pogoj za vpis opravljena višja srednja šola;
7. tečaj za upravljanje osebja - plače in ostale obveznosti 80 ur;
8. tečaj fitopatologije 30 ur.

Vpisovanje in podrobnejše informacije do 21. septembra na sedežu zavoda v Gorici Ul. Croce 3, tel. 81826 vsak dan razen sobote od 10. do 13. ure.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.15 »Che cosa ho fatto io per meritare questo«.

VERDI Danes zaprto.

VITTORIA 17.30-22.00 »Confessioni immorali«. Prep. ml. pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Zaprto.

EXCELSIOR Zaprto.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.30-20.30 »Indiana Jones III«.

SVOBODA Šempeter 20.30 »Delta Force comando«.

DESKLE 20.00 »Življenje ninje«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Občinska lekarna št. 2 - Comunale n. 2 - Ul. Garzarolli 154 - tel. 522032.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

S. Antonio - Ul. Roma 147 - tel. 40497.

pogrebi

Danes ob 9.10 Anna Marchi iz bolnišnice Janeza od Boga v Štarančan, ob 9.30 Francesco Crachi iz splošne bolnišnice v cerkev v Ločniku in na glavno pokopališče, ob 10.20 Tranquilla Cocco, vd. Tomassoli iz splošne bolnišnice v Gradišče, ob 11. uri Iolanda Blasini, vd. Scoppettone iz splošne bolnišnice v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče, ob 12.30 Maria de Fornasari, por. Salis iz bolnišnice Janeza od Boga na glavno pokopališče.

Predstavitve furlanskih vin v Ljubljani

V Vinoteki na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, kjer poteka v teh dneh znani vinski sejem, bodo nocoj ob 19. uri priredili svečano predstavitev furlanskih vin. Skupina furlanskih vinogradnikov ima na sejmu svoj razstaveni prostor, v katerem je do nedelje, 2. septembra, možna degustacija kakovostnih vin, ki jih pridelujejo v naši deželi. Današnje slovesnosti se bodo po napovedih udeležili tudi vidni predstavniki slovenske vlade in predstavniki deželne uprave Furlanije Julijske krajine.

Predstavitve v Ljubljani prireja agencija Krea iz Gorice, ki jo vodi mlad slovenski designer Bojan Maraž. V zadnjem času se je studio Krea, ki posluje v Ul. Ascoli, posvetil predvsem oblikovanju in tržnemu komuniciranju na vinskem področju. Proizvajalcem ponujajo celovit sklop storitev za uspešno uveljavljanje na tržišču. Od današnje predstavitve v Ljubljani veliko pričakujejo za prodiranje furlanskih vin na jugoslovansko tržišče, obenem pa že snujejo načrte za izmenjavo v nasprotni smeri, tj. za predstavitev in in uveljavljanje slovenskih vin na zahtevnem italijanskem tržišču.

izleti

SPD Gorica priredi 1. in 2. septembra vzpon na Grossglockner. Prevoz z lastnimi sredstvi. Vodi Ivo Berdon. Obvezna cepin in dereze ter zimska oprema. Odhod je predviden v petek, 31. t. m., popoldne. Interesenti naj se do srede, 29. t. m., javijo Vladu Klemšetu.

Z drugo nagrado na »loteriji morja« petsto milijonov dobitniku v Medeji

V Medeji je bila včeraj glavni predmet pogovorov »loterija morja«, zadnja v vrsti že neštetihih stav in iger na srečo, s katero država nekoliko maši luknje v proračunu in hkrati bogato nagraduje srečne dobitnike. Nova loterija, povezana z neko regato v Ravenni, je prinesla kar čeden kupček denarja srečnežu, ki je kupil odrezek v prodajalni časopisov in tobaka Andreine Bergamasco na Korzu Friuli v Medeji. Listek V 22672 je bil namreč pri zrebu povezan s čolnom Capricorno, ki je z drugim mestom na regati prinesel srečnemu dobitniku 500 milijonov lir.

Vest, da se je sreča nasmešnila nekemu na Goriškem je prišla že v nedeljo zvečer. Znano je bilo, da je zmagovalni listek bil iz serije, ki so jo pro-

dali na območju Krmina, ni pa bilo znano, v kateri prodajalni. Komaj včeraj zjutraj se je mož gospe Bergamasco Giuliano Geromet zavedal, da so zmagovalni listek prodali prav v njihovi tobakarni v Medeji.

»Sprva sem celo mislil, da smo mi zmagali pol milijarde. Za to novo loterijo namreč ni bilo dosti zanimanja, saj smo vsega skupaj prodali komaj sedem listkov. Zadnje tri v svežnju desetih sem obdržal. No, ko sem danes prebral v časopisih številke zmagovalcev in jih nato primerjal s svojimi sem prebledel: imel sem namreč listek V 22671, brez naočnikov pa sem namesto enke na koncu prebral dvojko. Lahko si mislite, kakšno je bilo razočaranje,

ko sem si nataknil očala in ugotovil, da smo za eno samo številko zgrešili tolikšen dobiček«. V delno tolažbo mu bosta dva milijona lir, ki gresta prodajalcu zmagovitega listka, in seveda reklama za prodajalno, kjer bodo na prihodnji loteriji prodali gotovo več listkov.

V vasi z 800 prebivalci, kakršna je Medea, in ob komaj sedmih prodanih listkih res ne bi smelo biti težko izslediti srečnega dobitnika. Toda Andreina Bergamasco se nekoliko izmika vprašanjem novinarjev. »Res se ne spomnim, kdo je kupil listke, saj smo jih prodajali več kot en mesec. Nekaj sem jih jaz, nekaj mož, nekaj hčerka. Gre za novo loterijo, za katero ljudje niso vedeli ali pa jih ni zanimala, tako da naši stalni odjemalci, taki ki redno poskusijo srečo na loterijah, tokrat niso kupili listkov ali pa so jih kupili drugje, v mestu, prepričani da ni mogoče zmagati, če kupiš listek v majhnem in oddaljenem kraju. Utegnil bi biti tudi kdo drug: spomnim se nekoga kamionista iz Trevisa...«.

V to, da zmagovalec ni domačin, v vasi nihče ne verjame, prav tako pa nihče ne ve (ali noče povedati) kdo bi lahko bil. Lahko bi bil kak delavec, meni gospe Bergamasco, saj se za loterije navdušujejo predvsem ljudje iz delavskih družin. Upokojenci si povečini s svojim borim dohodkom ne morejo privoščiti, da bi pet tisočakov investirali v loterijo, ki res bogato nagradi kakega srečneža, vendar s prihranki tisočih manj srečnih stavev.

Na sliki (foto Marinčič) skupina radovednežev z župnikom vred je včeraj živahno komentirala dobiček pred tobakarno v Medeji.

Sejem antikvariata na gradu tokrat v skromnejšem obsegu

Na Seghizzijevem trgu na goriškem gradu se je v nedeljo zaključil drugi sejem antikvariata, ki ga je priredila Letoviščarska in turistična ustanova. Tokrat je bil sejem v nekoliko manjšem obsegu kot ob koncu julija, vseeno pa ni manjkala izbira starih predmetov, ki so si jih ljubitelji za zanimanjem ogledovali med stojnicami. Včasih je kdo tudi segel v žep in kupil kak zanimiv predmet. Tudi cene so bile za razne okuse (in žepce): od nekaj tisočakov za najpreprostejše pa do precej tisočakov za dragocenejše stvari.

Na sliki (foto Marinčič) prizor s sejma antikvariata na gradu.

Tatovi so že drugič obiskali gostilno Al Bandon v Ločniku

Neznanci so v noči na nedeljo ponovno vdrli v gostilno »Al Bandon« v Ločniku ter odnesli več kol sira, nekaj mesnih izdelkov in več steklenic alkoholnih pijač. Plen bi prav gotovo bil bogatejši, če bi zlikovce ne zmotil prihod upravitelja lokala, Roberta Criscuola.

V soboto zvečer je namreč Criscuolo počakal polnoč, da je iz lokala odšla še poslednja stranka, nakar je gostilno zaprl ter se z avtom odpeljal.

Tatovi so takoj zatem vdrli v poslopje in to po isti poti, ki so jo izbrali že pred dobrim mesecem, ko so morada, prav isti neznanci že obiskali gostilno. Tatovi so vdrli skozi straniščno okno. Pri vplomu so uporabili večji izvijač. Nato so morali s silo odpreti tudi straniščna vrata, saj jih je gospodar, po prvem nezaželenem obisku, vsak večer skrbno zaklepal. V lokalu so nato odprli blagajno, kjer so sicer našli le nekaj drobiža. Zato so se lotili gostilniških dobrot. Vzeli so več kol sira, pršutov in steklenic žganih pijač.

Tatvine niso uspeli izpeljati do konca, saj se je uro po zaprtju lokala vrnil gospodar. Očitno se je vrnil pravočasno, saj bi mu v nasprotnem primeru odnesli tudi hifi aparaturo, ki je bila že nared za prenos.

Prav tako v Ločniku so v noči na nedeljo neznanci poškovali več parkiranih avtomobilov. »Žejni« tatovi so se poleg tega lotili tudi nekaterih av-

tomobilskih rezervoarjev, ki so jih izpraznili do zadnje kapljice.

■ Goriški gasilci so včeraj okrog 13. ure morali v Ločnik, kjer je na cesti proti Fari gorel fiat uno, last Claudia Terpina, Ul. Cicuta 20. Ognjeni zublji so avtomobil popolnoma uničili.

Rajonski svet danes v Ločniku

V Ločniku bo drevi ob 20.30 seja rajonskega sveta. Dnevni red napoveduje razpravo o delovnih komisijah (ime-novanje), o kulturni in rekreacijski dejavnosti ter o raznih drugih zadevah.

Seja bo v prostorih javnega centra, na trgu pred cerkvijo.

Zapora v Ulici Terza Armata

Goriška občinska uprava sporoča, da bodo jutri, za nedoločen čas, vsekakor pa do dokončanja del, zaprli za promet del Ulice Terza Armata in sicer odsek v neposredni bližini nadvoza na Tržaški cesti. Ukrep je v zvezi z vkopavanjem cevi za greznično omrežje. Poskrbeli bodo za obvoz.

Večina v OPEC je za povečanje proizvodnje nafte

Deset držav članic organizacije naftnih dobavitelj OPEC se je med neformalnim zasedanjem na Dunaju včeraj izreklo za začasno povečanje proizvodnje, da se na ta način nadomesti zguba v preskrbi, ki je nastala z iraško zasedbo Kuvajta. Tema dvema državama dodeljena proizvodna kvota znaša skupaj 4,64 milijona sodčkov (en sodček vsebuje 159 litrov), prav toliko črnega zlata pa je po izbruhu krize v Perzijskem zalivu zmanjkalo. Prejšnji mesec so članice kartela OPEC omejile dnevno proizvodnjo na največ 22.491.000 sodčkov in določile referenčno ceno 21 dolarjev za sodček. Za zamašitev vrzeli, ki je nastala, ko je zmanjkalo iraške in kuvajtske nafte, bi bilo treba dnevno kvoto spet povečati, za kar se je opredelila, kot rečeno, velika večina delegacij na Dunaju (10 na 11). Iračanov in Libijcev, ki so proti temu, do sinoči ni bilo. Iranski minister za petrole Gholamreza Aghazadeh je naglasil, da načelno ne nasprotuje pospešitvi črpanja, da pa se mu to ne zdi potrebno, ker je treba računati tudi s strateškimi zalogami nafte.

Na Dunaju je govor sicer tudi o verodostojnosti kartela oziroma njegovem vplivu na svetovnem naftnem tržišču, ki je opešal. Od tod svarilo predsednika OPEC Sadeka Boussene pred razkolom, do katerega bi lahko prišlo znotraj organizacije, ko bi nekatere države posnemale Venezuelo in Savdsko Arabijo, ki sta napovedali enostransko pomnožitev naftnih dobav Evropi in Ameriki, druge pa ne. Zaradi tega naj bi verjetno povečanje dnevne proizvodnje trajalo samo toliko časa, kolikor bo to zahtevala zalivska kriza, drugače kartelu ne bo več pomoči. Da bi spet okrepili mednarodni vpliv organizacije, bi radi nekateri pogojili zvišanje dnevne proizvodnje v OPEC z obvezo držav uvoznic, da medtem krepko zmanjšajo svoje energetske rezerve: »V nasprotnem primeru bo cena nafte na svetovnem trgu kar kmalu poskočila do 40 dolarjev za sodček in več.« Po izbruhu krize se je nafta podražila na prek 31 dolarjev, zdaj pa se ji cena spet suče nekaj nad 27 dolarji. Seveda nihče ne misli na propad OPEC, ki bo slavil septembra 30-letnico. Kartel naj bi torej povečal dnevno proizvodnjo, vendar brez določitve kvot članicam in tako, da bi z dodatnim črpanjem krili kvečjemu tritretir iraško-kuvajtske kvote. Takšna kompromisna rešitev pa bi zavoljila vse, Savdsko Arabijo, ki se za to najbolj poteguje, in tiste, ki jim do tega ni.

D. G.

Milanski indeks MIB je poskočil za 4,71%, frankfurtski DAX pa kar za celih 6,15%

Možnost diplomatske rešitve zalivske krize izzvala splošno izboljšanje borznih poslov

Delna ublažitev mednarodne napetosti je povzročila padec cene zlata za skoraj 10 dolarjev pri unci

Dolar že spet močno popustil nasproti zahodnonemški marki

Dolar je zdrknil včeraj v Frankfurtu do najnižje kotacije nasproti marki po drugi svetovni vojni: 1,5411 marke (v petek 1,5555). Bundesbanka ni posegla in to niti tedaj, ko je zeleni bankovec začasno zdrsnil celo pod kritično mejo 1,540 marke. Podobno je bilo na drugih denarnih trgih: Amsterdam 1,7365 forinta (v petek 1,7525), Pariz 5,1710 franka (5,2180), Tokio 144,8 jena (0,9 jena manj) in tako dalje. Zahodnonemški gospodarski minister Helmut Haussmann je poudaril, da je marka zdaj močna kot še nikoli in tako odgovoril vsem, ki so napovedovali njeno ošibitev sprčo problemov v zvezi z združitvijo Nemčij. Dolar je oslabil, ker so investitorji sprčo možnosti diplomatske rešitve zalivske krize preusmerili pozornost na druge devize, sicer pa še bolj zaradi nedvoumnih znakov, da se gospodarstvo ZDA slabša. Lira se je splošno okrepila, k čemur so prispevali tudi posegi Bankitalie.

Novi borzni teden se je začel povsod v Evropi pa tudi v Ameriki in Aziji pod ugodnim znamenjem. Kazalniki so praktično povsod napredovali, to pa velja pripisati - poleg nekaterim popravkom na račun nizkih cen v minulem tednu - v prvi vrsti malce bolj optimističnemu obravnavanju dogodkov v Perzijskem zalivu. Prejšnji četrtek in še posebno v petek so poslovneži resno računali z možnostjo oboroženega spopada, sedaj pa je začela prevladovati teza, da se utegne vsa zadeva poravnati po diplomatski oziroma politični poti, kar jih je navdalo z novim upanjem.

Na tokijski borzi je indeks Nikkei, ki se nanaša na 225 vodilnih vrednotnic, poskočil za 428,13 točke do ravni 25.141,76 proti 24.165,76 v petek. Frankfurtski kazalnik DAX se je povzpел kar za 95,76 nominalne točke oziroma za 6,15% (s 1559,04 na

1654,80), potem ko je dalj časa šepal. Do izboljšanja je prišlo skoro izključno pod vplivom ugodnega razvoja na drugih borzah, kajti kupčij ni bilo veliko, saj je sprčo praznika v Veliki Britaniji in torej zaprtja tamkajšnje borze zmanjkal v Frankfurtu marsikateri pomemben investor. Prav tako je napredoval milanski MIB, sicer kar za 4,71% do ravni 889. Če izvzamemo vpliv zalivske krize in tujih borz, gre to pripisati razrešitvi afere Lombardfin, saj se je vodstvo družbe obvezalo, da bo poravnalo dolgove. Züriška borza je zaznamovala porast za 3,45%, pariška za 5,09%, wallstreetski Dow Jones pa se je že ob začetku borznih poslov povzdignil za 3,21%.

Nasprotno je cena zlata sprčo De Cuellarjevga posredovanja v Zalivu padla za skoro 10 dolarjev pri unci in znašala v Zürichu 401,37 dolarja.

Japonska finančna podpora Madžarski z zajetnim kreditom

Export Import Bank of Japan bo nakazala Narodni banki Madžarske posojilo 200 milijonov dolarjev. To je prvi obrok kredita 1.950 milijonov dolarjev, ki ga je obljubil januarja Madžarski in Poljski predsednik japonske vlade Toshiki Kaifu med obiskom v teh dveh državah. Pri omenjenem poldržavnem denarnem zavodu v Tokiu ponazarjajo, da bodo Madžari uporabili posojilo za finansiranje programa o uvozu industrijskih proizvodov. Japonska se s temi krediti vključuje v načrte Svetovne banke glede preustroja gospodarskih sistemov v vzhodnoevropskih državah.

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani tudi vinarji iz FJK

Včeraj so odprli sejem Vino 90

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani so odprli včeraj 36. mednarodni vinogradniško-vinarski sejem Vino 90, ki bo trajal do nedelje, 2. septembra. Na površini dobrih 10.000 kvadratnih metrov je prisotnih 416 razstavljalcev iz Jugoslavije in enaindvajsetih drugih držav z vseh celin, tako tudi seveda Italije, ki jo zastopajo vinarji iz Furlanije-Juljske krajine in Južne Tirolske. Sejem se deli na dva dela: v prvega sodi mednarodno ocenjevanje vin, alkoholnih in brezalkoholnih pijač, v drugega pa razstava pijač in strojev ter opreme za vinogradništvo in kletarstvo. Ocenjevanje je bilo na sporedu že julija in ga od lanskega leta uradno priznavajo tudi na ravni Evropske skupnosti, novost pa je v tem, da utegne postati Ljubljana svetovno razstavišče degustacij. Med značilnostmi tega sejma

je tudi podeljevanje modrega traku, se pravi odličja, ki ga priznava mednarodno razsodišče najokusnejši oblikovanosti izdelka; semkaj sodi etiketa, pa siceršnja estetska dodelanost steklenke. Prireditve so poimenovali "sejem kulture in vina": prvič, ker si prizadevajo, da bi na Slovenskem vendarle prišla do izraza prava vinska kultura - v ta namen bo nekaj desetnih gostincev v starem delu mesta streglo gostom z najboljšimi, nagrajenimi vini - in drugič, ker si je Društvo za oživljanje kulturne podedbe starega mestnega jedra omislilo vrsto kulturnih prireditev. Danes bo vodena degustacija italijanskih vin in predstavitev furlanskih vinarjev, v četrtek pa bo sejem obiskala delegacije Kmečke zveze iz Trsta.

Po vnovičnem delnem zagonu gospodarskega sodelovanja, ki ga je prekinila osemletna vojna med Iranom in Irakom

Italija naenkrat ob obetavno, četudi kar rizično iraško tržišče

Zalivska kriza in posledični embargo sta zaprla Italiji pomembno, dasiravno rizično tržišče: Irak. Razvoj iraško-italijanskih gospodarskih odnosov označuje namreč tudi nekaj senčnih plati, kakor sta afeta okoli vojnih ladij, ki jih Italija ni dobavila Iraku, in packarija s krediti, ki jih je podelila iraškim oblastem filiala državne denarne ustanove Banca nazionale del lavoro v Atlanti. Sicer pa so bili ti odnosi vselej dinamični in šele v zadnjem času se je trgovska izmenjava zmanjšala. Po razbohotenju dvostranske trgovine sredi minulega desetletja, ko je njen vrednost dosegla 3.500 milijard lir, so se kupčije pričele postopoma, vendar nenehno krčiti: samo v dveh letih (1985-1987) je Italija prešla s tretjega na drugo mesto lestvice uvoznikov iraškega blaga in zdrknila s četrtega kar na deseto mesto lestvice držav, iz katerih Irak uvaža.

Leta 1986 je bila vrednost blagovne menjave za polovico manjša kot leto poprej, 1987, leta je padla na 1.904 milijarde, leta 1988 na 1.564 in leta 1989 na 1.436 milijard lir. Vzporedno s tem se je skrčil tudi italijanski primanjkljaj, sicer s 1.242 milijard lir v letu 1987 na 414 v letu 1989. To se nadaljuje tudi letos: ob koncu maja je znašal izvoz iz Italije v Irak 220 milijard lir proti 186 v prvih petih mesecih 1989, uvoz v Italijo pa 311 milijard lir nasproti 393 v ustreznem obdobju lanskega leta.

Postopno upadanje trgovske izmenjave gre pripisati predvsem zmanjšanju italijanskega uvoza iraške nafte in derivatov: leta 1988 je upadel za 17,5%, lansko leto za 28,7% in v razdobju januar-maj 1990 že za 12,3%. Nasprotno pa se je italijanski izvoz v Irak - po upočasnitvi v letu 1988 - lansko leto rekordno povečal in dosegel 511 milijard lir, to

se pravi celo 91,4% več kot leto poprej (267). Ta težnja je jasno vidna tudi letos s porastom izvoza za dobrih 64% v prvih štirih mesecih.

Značilno pri vsem tem je, da se je med 1987. in 1989. letom italijanska energetska odvisnost od Iraka občutno ublažila, saj je uvoz iraške nafte po vrednosti nazadoval s 1.123 na 501 milijardo lir, tako da odpade nanjo le še nekaj nad 50% celokupnega uvoza iz Iraka, potem ko je ta delež znašal že preko 70%. Istočasno je upadla tudi nabava naftnih goriv in to z 272 na 191 milijard lir.

Če z ene strani zredčenje dvostranske blagovne menjave in zlasti manjši uvoz nafte in derivatov Italiji omejuje škodne posledice krize v Zalivu, pa so z druge strani v Rimu precej zaskrbljeni nad odnosi na kreditnem področju. Pred šestimi meseci sta rimska in bagdadska vlada sklenili dogovor za olajšanje odplačevanja iraškega dolga, za kar so bila potrebna dolgotrajna in napeta pogajanja: Irak je obtožil Italijo neizpolnjevanja obveznosti, ker mu Fincantieri ni izročil naročenih in napol že plačanih ladij, in kot protiukrep zamrznil izplačilo opreme in del, ki jih je naročil raznim italijanskim tvrdkam. No, v sporazumu je pisalo, da bo lahko Irak povrnil 1.200 milijard lir dolgov do konca leta 1995, začeti s tekočim letom. Toda približno en mesec pozneje sta se v Ženevi iraška delegacija in italijanska banka BNL domenili, da bo ameriška podružnica te denarne ustanove v Atlanti nakazala Iraku posojilo okoli 3 milijard dolarjev in da bo Bagdad uporabil dve tretjini tega kredita za finansiranje italijanskih družb, ki dobavljajo Iračanom blago in opremo. Ostalo je znano, duhovi pa se kajpada še zmeraj niso pomirili.

Splahnili tudi načrti za prodor na izredno bogati kuvajtski trg

Skupaj z iraškim se je izmuznilo Italiji po Huseinovem vojaškem napadu tudi obetavno kuvajtsko tržišče. Italija je bila v pogledu izvoza v ta izredno bogati emirat na petem mestu takoj za Japonsko, Združenimi državami Amerike, Zvezno republiko Nemčijo in Veliko Britanijo. Kriza je nastopila ravno v času, ko so se začeli gospodarski in zlasti trgovski odnosi med Italijo in Kuvajtom ter zalivskimi državami naplosh ponovno oživljati, potem ko jih je osemletna vojna med Irakom in Iranom tako rekoč zamrznila.

Leta 1989 se je vrednost blagovne izmenjave med Apeninskim polotokom in državami ob Perzijskem zalivu (Savdska Arabija, Kuvajt, Združeni arabski emirati, Qatar, Bahrein, Oman) povečala kar za 1.000 milijard lir, saj je dosegla ne-

kaj več kot 6.000 milijard, pri čemer je prebitek v korist Italije znašal 460 milijard lir.

Samo v Kuvajt je Italija izvozila lani za 456 milijard lir blaga, to je 12% več kot leto prej, medtem ko je vrednost uvoza dosegla skoro 700 milijard ali 26,8% več. Med vsemi zalivskimi državami je bil ravno Kuvajt tisti, kjer je bil tržni delež Italije najvišji: 6,4%. Sledili so po vrsti: Savdska Arabija 5,3%, Qatar 4,8%, Združeni arabski emirati 4,5%, Bahrein 4,4% in Oman 4,1%. Kuvajt je bil torej za Italijo najboljši in najobetavnejši partner v tem delu sveta in urad ICE v Dubaju je že maja poročal, da so možnosti nadaljnega prodora znamke "made in Italy" v to državo pravzaprav neomejene.

S slabšo prodajo avtomobilov grozi uslužbencem Fiata spet nova faza dopolnilne blagajne

Včeraj zjutraj se je v vseh avtomobilskih tovarnah družbe Fiat ponovno začelo delo po tritedenskem premoru zaradi poletnega dopusta. Približno 100.000 delavcev (od tega kar 60.000 samo v turinski pokrajini) je torej vnovič vstopilo na delovišča, ki so jih zaprla 3. avgusta. Uslužbenci teh obratov že drugo leto ne uživajo več vseh štirih tednov letnega počitka zapored v avgustu, ampak samo tri tedne; četrty teden lahko izkoristijo decembra - med božičem in nastopom novega leta - kakor se pač glasi ustreznih sporazum med vodstvom Fiata Auto in sindikalnih organizacij CGIL, CISL in UIL.

Delavstvo se je tokrat vrnilo na delo v nič kaj obetajočem ozračju. Prevladuje namreč zaskrbljenost nad nadaljnjim razvojem avtomobilske proizvodnje zaradi občutnega padca prodaje vozil v juniju, potem ko je prodaja v zadnjih letih neprestano naraščala. Če se stanje v juliju in avgustu ni zboljšalo, bo družba Fiat prisiljena upočasniti proizvodnjo, zaradi tega pa verjetno spet poseči po dopolnilni blagajni. Podatki o julijski in avgustovski prodaji avtomobilov bodo znani čez kakšnih deset dni, a že se govori, da se tedaj položaj ni bistveno popravil v primerjavi z junijem, ko je evropsko tržišče prevzelo za 10 odstotkov manj Fiatovih vozil in ko je padec prodaje dosegel ponekod - na primer na Švedskem in v Veliki Britaniji - kar 22 odstotkov.

Zaskrbljenosti nihče ne prikriva, ne podjetje in ne sindikati. To dokazuje tudi okoliščina, da sta se Fiat in sindikat še pred počitnicami domenila za srečanje takoj po zopetnem zagonu strojev, to se pravi danes. To se še ni nikdar zgodilo. Na današnjem snidenju bodo temeljito proučili nastale razmere in drevi bomo mverjetno že zvedeli, kako namerava Agnelli pravzaprav ukrepati.

Priporočilo inštituta Aspen za izpeljavo gospodarskih reform na Vzhodu

Povezovalc obeh Evrop naj bo IMF

Gospodarske reforme na evropskem vzhodu bo mogoče uresničiti edino s programom specifičnih posegov, ki naj bodo prilagojeni vsaki posamezni državi posebej; te posege pa mora spremljati resen dialog o tem, kakšna naj bo politična usmeritev, ki se je naj drži posamična zainteresirana država v odnosih z mednarodno gospodarsko skupnostjo, oziroma, kdo naj odigrava ustrezno posredovalno vlogo. Zahodne države naj bi v tem okviru idealno zastopal Mednarodni denarni sklad (IMF) ob konzulentni in tehnični zaslombi Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD). To je srž pripravljane listine za konferenco o "gospodarskih modelih v novem obdobju odnosov Vzhod-Zahod in Zahod-Zahod", ki se je začela v soboto v Benetkah na pobudo inštituta Aspen.

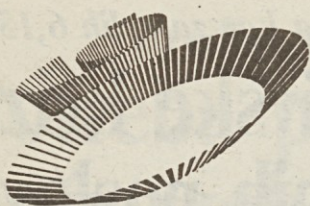
Razlika med tržnim in centralističnim načinom gospodarjenja je tako velika, da je treba nujno na dan s takšnimi instrumenti, ki naj "politično omogočijo" vzhodnoevropske gospodarske reforme. Ko bi se omejili na posege, ki bi probleme reševali zgolj kratkoročno, bi samo še odgodili pogumne politične izbire, kakršne so potrebne za izpeljavo teh reform in s katerimi ni mogoče odlašati. Aspenovo poročilo naglašja, da je treba osnovati "programme o specifični pomoči", a skozi vse prehodno obdobje obdržati med Vzhodom in Zahodom "dialog glede političnih usmeritev". Najbolj podkovan za vodenje takšnega dialoga - zatrjuje Aspen - je mednarodni denarni sklad.

Reformski program, izdelan sporazumno s IMF, naj bi obravnavali na zasedanjih pod pokroviteljstvom zdajšnje Grupe 24 (skupine 24. najbogatejših držav) in na ta način bi tudi najboljše usklajili vse potrebne oblike sodelovanja, a v tem sklopu bi lahko odigrala organizacija OECD važno

konzulentno vlogo. Inštitut Aspen je sestavil začasen seznam območij, ki naj jih zajame sodelovanje pri presnavljanju vzhodnoevropskih gospodarstev. V prvi vrsti predlaga uresničitev nekakšne "mreže socialne vzajemnosti", s katero bi ublažili škodo zaradi predvidene pomnožitve brezposelnih v vzhodnoevropskih državah v prehodnem obdobju. Ne gre pozabiti, da bo izbruh inflacije v teh državah potlačil življenjsko raven vseh tistih - na primer upokojujencev - ki so lahko vse do sedaj računali na fiksne, zajamčene dohodke, kakor tudi na relativno ustaljenost cen bistvenih dobrin.

Med potrebne reforme na evropskem vzhodu, do katerih pa naj bi prišlo šele čez čas, uvršča Aspen tudi preosnovno mehanizmov na področju menjalnih tečajev in dosegov konvertibilnosti valut. Le tako naj bi pač ustvarili vzdušje zaupanja, ki je podlaga za tuje (zahodne) investicije oziroma za zmanjšanje ustreznega rizika. Prav tako bo treba preosnovati in liberalizirati zunanjetrgovinske mehanizme, ki so v veljavi na evropskem vzhodu, istočasno pa odpraviti kvote, s katerimi zahodna Evropa zdaj omejuje uvoz iz vzhodne. Nazadnje Aspen meni, da bi bilo koristno privatizirati javne dobrine. Vse to naj bi predstavljalo nekakšen katalizator za zasebne naložbe in v tej luči bi se kazalo pogajati za uveljavitev skupnih predpisov, ki naj bi homogeno zaščitili zahodne investicije. Vsekakor bodo morale zahodne vlade s primernimi jamstvi zaščititi investitorje pred političnim in trgovskim rizikom.

Med ukrepi, ki so neodložljivi, je po zahtevu inštituta Aspen ta, da se vzhodnoevropskim državam takoj omogoči neposredno sodelovanje na zasedanjih držav podpisnic splošnega carinskega in trgovskega sporazuma GATT.

Že prvi dan 15. evropskega atletskega prvenstva v Splitu Antibu (It.) zlato odličje

SPLIT — Italija je evropsko prvenstvo začela v slogu velesile in v teku na 10.000 m osvojila zlato in bron. Salvatore Antibu je le delno izpolnil obljubo, da bo tekel za svetovni rekord. Start teka je bil zelo zepleten, ker pri razporeditvi na dveh delih steze očitno niso računali, da bodo tedaj na cilj še prihajale tekačice maratonskega teka. Po startu je za nekaj desetmin metrov prevzel vodstvo Mei, po 150 m pa je imel Antibu že prednost in jo s hitrim tempom na oko večal. Z velikim zanimanjem se je pričakovalo prvi vmesni čas po 1000 m, ko je bil Antibu že v rahli zamudi s tempom, ki bi zagotavljal možnost za svetovni rekord. Prednost nad ostalimi se je sicer večala, med drugim in tretjim kilometrom ter med petim in šestim pa je drobnji Italijan s Sicilije nekoliko upočasnil tek in bilo je jasno, da s svetovnim rekordom ne bo nič. Kmalu je postalo vse prepozno tudi

za evropsko znamko in v zadnjem krogu se je Antibu prepustil sproščenemu teku in pozdravljal občinstvo. Zelo aktiven je bil bivši prvak Stefano Mei, ki je v silovitem finišu še močno lovil Norvežana Nakkima. V zadnjih 20 m pa se je le moral zadovoljiti z bronom.

Prvi dan prvenstva se je začel razvijati nekaj po 15. uri z otvoritvijo, ki je skoraj docela napolnila stadion. V živo pa je tekmovalje stopilo s startom ženskega maratona. Portugalka Rosa Mota je dodala svojim uspehom še tretjo evropsko zlato, pol ure pred koncem teka pa je kazalo, da se bo njena era v Splitu končala. Po teku je Portugalka izjavila: »Izgledalo je, da me bo Jegorova prehitela, kar pa me ni prestrašilo. Nekoliko sem pritisnila in vse je bilo rešeno. Čas bi bil lahko boljši, samo če bi bila progla bolj primerna.« V slabše zastopani italijanski ekipi je tekla samo Emma Scaunich. Nekaj časa je vodila zasledovanje Portugalke, pristala pa je na odličnem 4. mestu.

Ženski met kroglice je zaradi slabih rezultatov šel mimo skoraj neopazno. Zmagala je Kumburnusova (NDR).

Italijanski ekipi se je sreča nasmešnila tudi na 800 m, kjer je v predtekkih Tonino Viali dosegel najboljši čas in pokazal precejšnjo moč, čeprav ostajajo Britanci favoriti tega teka. V teku na 100 m sta se Tili in Madonia uvrstila v polfinale, medtem ko je Pavoni izpadel. Napredovala je v teku na 3.000 m Roberta Brunet, medtem ko je Nicoletta Tozzi na 800 m izpadla. V finalu v daljini bo skakala Valentina Ucheddu, Maurizi pa je na 400 čez ovire izpadel.

Dan Jugoslavije je bil v glavnem porazen. Karaulić (eden adutov ekip) je dosegel najslabši čas na 400 m ovire (53"). Slobodanka Čolović, ki je res pred kratkim dosegla odličien čas, vendar je "hranila" pod kožo poškodbo, se je v finalu teka na 800 m onemogla predala. Ispadal je tudi Miro Kocuvan na 400 m ovire, dobro pa sta se odrezala na 800 m Miolović (drugi čas dneva 1'47"14) in Slobodan Popović, ki bosta tekmovala v polfinalu. Kljub slabemu dnevu večine metalcev kopja, so izpadli tudi vsi trije jugoslo-

Tudjmanu prva zlata kolajna

SPLIT — Stadion na Poljudu je bil včeraj skoraj poln. Vprašljivo je, če bo tako tudi od danes naprej, kajti cene vstopnic so strupeno drage. Za otvoritev je veljala vstopnica za mesto nasproti cilju celih 620 Markovičevih dinarjev ali 65.000 lir. Je bila samo koreografija slikovite otvoritve razlog za obisk? Že pred stadionom se je videlo, da ljudem ne gre za samo atletiko, ki je poleg vsega v Splitu brez prave tradicije. Na več improviziranih stojnicah so bile naprodaj izključno hrvaške zastave (cena od 150 do 250 dinarjev) in veliko propagandnega materiala stranke HDZ, značke, kasete s pesmimi iz volilne kampanje, videokasete raznih zborovanj, slike predsednika Tudjmana, ki je prvenstvo otvoril, in drugo.

V notranjosti stadiona le dve uradni jugoslovanski zastavi. Uradni napovedovalec je nekajkrat omenil hrvaški narod in vsakič se je s tribun dvignil buren aplavz. Ko so fanfare napovedale prihod Tudjmana na častno tribuno, je množica dalj časa skandirala: »Franjo, Franjo, Franjo!«. Jugoslovansko himno so spremljali sicer posamezni žvižgi, hrvaško pa so tisti, ki so poznali besedilo, tudi peli. Govornika sta nekajkrat omenila Tudjmana in vsakič je že to izzvalo skandiranje njegovega imena. Vhod jugoslovanske ekipe so sprejeli najprej žvižgi in nato ploskanje, kot bi šlo za Malto ali Dansko. Na koncu otvoritve še spreved hrvaških narodnih noš. In ko je začelo tekmovalje stopati v živo, se je del tribun močno izpraznil. (b. k.)

vanski predstavniki. Med kvalifikacijami je bilo nekaj lepih predstav prav v kopju. Najdlje, preko 85 m, je kopje s strašnim zamahom vrgele Islandec Vilhjamsen. Svetovni rekorder Backley je vrgele le za kvalifikacijo.

Danes bodo za Italijo tekmovali: Andreini (palica), Arena, Spagnulo in De benedictis (hoja 20 km), Muti in Ribaud (400 m), Pannetta, Carosi in Lambruschini (3.000 m zapreke), Madonia in Tili (100 m), Barsotti, D'urso in Viali (800 m), Maffei (disk ženske), Ucheddu (daljina). Za Jugoslavijo bodo nastopili: Lazarević in Perić (krogla), Georgijevski (palica), Karan in Kapić (deseterboj), Balek (hoja 20 km), Branković, Djurović in Mačev (400 m), Maksimović (3.000 m zapreke), Miolović in Popović (800 m kopje).

BRUNO KRIŽMAN

VČERAŠNJI ZMAGOVALCI

KROGLA: 1. Kumburnuss (NDR) 20,38 m; 2. Libovskaja (SZ) 20,06 m; 3. Neimke (NDR) 19,96 m; 4. Losch (ZRN) 19,92 m; 5.

Plotitzka (ZRN) 19,51 m; 6. Hartwig (NDR) 18,90 m; 7. Storp (ZRN) 18,88 m; 8. Antonjuk (SZ) 18,82 m.

MARATONSKI TEK (ženske): 1. Mota (Port.) 2.31'27"; 2. Jegorova (SZ) 2.31'32"; 3. Rebello (Fr.) 2.35'51"; 4. Scaunich (It.) 2.37'19"; 5. Foldingne (Madž.) 2.37'46"; 6. Bonnet (Fr.) 2.37'55"; 7. Grottemberg (Nor.) 2.39'04"; 8. Jeffray (Fr.) 2.39'21".

TEK 10.000 M (moški): 1. Antibu (It.) 27'41"27"; 2. Nakkim (Nor.) 28'04'04"; 3. Mei (It.) 28'04'46"; 4. Prieto (Šp.) 28'05'35"; 5. Nerurkar (VB) 28'07'81"; 6. Albentosa (Šp.) 28'11'00"; 7. Canario (Por.) 28'11'95"; 8. Ten Kate (Niž.) 28'12'53".

KOLAJNE PO PRVEM DNEVU

Italija	1	0	1
NDR	1	0	1
Portugalska	1	0	0
Sovjetska zveza	0	2	0
Norveška	0	1	0
Francija	0	0	1

Na dirki za VN Belgije v formuli ena Senna spet izreden

SPA (Belgija) — Brazilc Senna je na nedeljski letošnji 11. dirki v formuli ena, veljavni za VN Belgije, vozil izredno in je še povečal svojo prednost na skupni lestvici pred drugouvrščenim Prostom. Prvenstvo sicer ni še končano (do kraja manjka še 5 preizkušenj), a za Prosta in Ferrari postaja vse težje. Odločilna je bila zamenjava gum: Senna in Prost sta jo opravila praktično v istem času, a Brazilc je prvi prišel spet na progno in z drzno vožnjo pustil za sabo Nanninija. Prost je zatem imel težave še z Alboretom in na zmago ni mogel več računati. Vsekakor je Senna pokazal svojo izredno sposobnost: start so zaradi incidentov, ki pa na srečo niso terjali nobene žrtve, ponovili trikrat, a vsakokrat je hladnokrvno obdržal prvo mesto. Pri Ferrariju bo verjetno prišlo do polemik v zvezi z Mansellom, ki je odstopil v 19. krogu, češ da avtomobila (po incidentu je vzel rezervnega, ki pa je bil pripravljen za Prosta), se ni dalo voziti.

VRSTNI RED: 1. Senna (mclaren honda), ki je 305,360 km prevozil v 1.263'1'997 s povprečno hitrostjo 211,729 km/h; 2. Prost (ferrari) po 3'550; 3. Berger (mclaren honda) 28'462; 4. Nannini (benetton ford) 49'337; 5. Piquet (benetton ford) 1'29'650; 6. Gugelmin (leyton house judd) 1'48'851; 7. Capelli (leyton house judd); 8. Alesi (tyrrell cosworth); 9. Bernard (lola lamborghini); 10. Caffi (arrows corsworth); vsi po 1 krogu. Skupno se je uvrstilo 17 pilotov.

SKUPNI VRSTNI RED ZA SP: 1. Senna (Braz.) 63 točk; 2. Prost (Fr.) 50; 3. Berger (Av.) 33; 4. Boutsen (Bel.) 27; 5. Piquet (Braz.) 24; 6. Nannini (It.) 16; 7. Patrese (It.) 15; 8. Alesi (Fr.) 13; 9. Mansell (VB) 13; 10. Capelli (It.) 6, itd.

LESTVICA AVTOMOBILSKIH HIŠ: 1. McLaren 96 točk; 2. Ferrari 63; 3. Williams 42; 4. Benetton 40; 5. Tyrrell 14, itd.

PRIHODNJA DIRKA: 9. 9. v Monzi.

Rainey že prvak

BRNO — Američan Rainey je letošnji prvak v politrstnem razredu. Z nedeljsko zmago na VN Čehoslovaške je namreč dve dirki pred koncem nedosegljiv na vrhu skupne lestvice. V Brnu pa so se končale sanje 17-letnega Italijana Caprirossija, da bi postal najmlajši svetovni motociklistični prvak. Caprirossi je namreč padel in tako bo o naslovu odločal dvoboj med Spanom in Preinom.

125 ccm: 1. Spaan (honda) 39'07"242 s povprečno hitrostjo 140,639 km/h; 2. Prein (honda) po 0'223; 3. Gramigni (aprilja) 1'924; 4. Debbia (aprilja) 1'985; 5. Luethi (honda) 2'195; 7. Gresini (honda) 2'667.

Skupni vrstni red po 12 dirkah: 1. Prein (ZRN) 159 točk; 2. Spaan (Niž.) 149; 3. Caprirossi (It.) 142; 4. Romboni 115; 5. Martinez (Šp.) 102; 7. Gresini (It.) 78.

250 ccm: 1. Cardus (honda) 42'48"579 s povprečno hitrostjo 151,200 km/h; 2. Kocinski (yamaha) po 0'887; 3. Bradl (honda) 1'887; 4. Cadalora (yamaha) 22'027; 5. D. Sarron (honda) 22'175.

Skupni vrstni red po 13 dirkah: 1. Cardus (Šp.) 193 točk; 2. Kocinski (ZDA) 183; 3. Cadalora (It.) 156; 4. Bradl (ZRN) 116; 5. Wimmer (Av.) 110.

500 ccm: 1. Rainey (yamaha) 47'50"847 s povprečno hitrostjo 155,572 km/h; 2. Gardner (honda) po 2'003; 3. Lawson (yamaha) 19'531; 4. MacKenzie (suzuki) 35'174; 5. Garriga (yamaha) 42'617; 6. C. Sarron (yamaha) 46'250; 11. Mamola (cagiva) 1'38'932.

Skupni vrstni red po 13 dirkah: 1. Rainey (ZDA) 240 točk, svetovni prvak; 2. Schwantz (ZDA) 173; 3. Doohan (Avs.) 142; 4. MacKenzie (VB) 120; 5. Gardner (Avs.) 105; 6. Ruggia (Fr.), Garriga (Šp.), Lawson (ZDA) 100; 11. Chili (It.) 56; 12. Mamola (ZDA) 55.

V 4. kolu 1. jugoslovanske nogometne lige Olimpija presenetila

Posebej za Primorski dnevnik
BOJAN KAVČIČ

V 4. kolu v 1. jugoslovanski nogometni ligi sta za presenečenje poskrbela Proleter iz Zrenjanina in ljubljanska Olimpija. Proleter je premagal enajsterico Rada na njegovem igrišču, Olimpija pa je ugnala Spartaka v Subotici. Proleter je imel veliko sreče. Njegov tekmeč je v 83. minuti zastreljal enajstmetrovko, še v isti minuti pa si je zabil avtogol.

Olimpija je tokrat igrala zrelo, izkoristila je dva kota, po katerih sta Gliha in Di. Vrabac zatresla mrežo domačega Spartaka. Zanimivo je, da je Olimpija že drugič zapored odpravila Subotičane na njihovem igrišču.

Najvišjo zmago je tokrat dosegla C. zvezda, ki je v derbiju kola nasula Radničkemu iz Niša kar pol ducata golov. Zlasti razporežen je bil Prosinečki, ki je dosegel tri gole. Dinamo je s težavo premagal Borca iz Banjaluke. Veliko zaslug za zmago imata Medford in Gonzales, nogometaša iz Kostarike. Medford je bil strelec drugega gola, Gonzales pa podajalec pri prvem. Hajduk je na gostovanju pri letos izjemno močni Budućnosti spet ostal prazen rok, čeprav je bil celo boljši od domače enajsterice. Splitanom ne gre, v prvih štirih kolic so osvojili eno samo točko, zato je že slišati zahteve po zamenjavi trenerja. Na tekmi v Novem Sadu je padlo kar sedem golov, Vojvodina pa je tesno premagala novinca, enajsterico Zemuna, ki ne priznava »avtoritete«, marveč igra proti vsem tekmečem na zmago.

Ob Željezničarju, ki je zaradi rudniške nesreče v Tuzli preložil gostovanje pri Slobodi, gre bolj slabo tudi drugemu sarajevskemu prvoligašu, Sarajevu. Po neuspehu obeh sarajevskih enajstevic v pokalnem tekmovalju - obe sta že v osmini finala vzele slovo - jima ne kaže dosti bolje niti v prvenstvu.

Carlos Sainz izreden

JYVASKYLA — Španec Carlos Sainz je prvi »latinski« pilot, ki je osvojil avtomobilski rally tisočeriher jezer. Doslej je bil ta rally domena Fincev (37 zmag) in Švedov (2). Sainz je tudi na najboljši poti, da osvoji še končno zmago, saj do konca svetovnega prvenstva manjkajo še 4 dirke.

VRSTNI RED: 1. Sainz (toyota) 4.40'55"; 2. Vatanen (mitsubishi) po 19"; 3. Erikson (mitsubishi) 4'58"; 4. Alen (subaru) 5'52"; 5. Kankkunen (lancia) 6'15".

VRSTNI RED ZA SP: 1. Sainz (Šp.) 115; 2. Auriol (Fr.) 67; 3. Biasion (It.) 64; 4. Kankkunen (Fin.) 50; 5. Ericsson (Šve.) 26.

VRSTNI RED AVTOMOBILSKIH HIŠ: 1. Lancia 124; 2. Toyota 111; 3. Subaru 31; 4. Mitsubishi 27; 5. Renault in Audi 24.

Italijanski pokal

Triestina s težavo

TRIESTINA - LICATA 1:0 (0:0)

STRELEC: v 65. min. Picci.
TRIESTINA: Biato, Corino, Costantini, Di Rosa, Conca, Picci, Terracciano, Giacomar (v 64' Trombetta), Soda (v 80' Marino), Urban, Lui.

LICATA: Negretti, Uccieri, Gambardella, Costantino, Cassia, Di Bari, Tudi, Logarzo, Ficarra, Pagliaccetti, Mirabelli (v 55' Scichilone).

V prvi tekmi italijanskega pokala je Triestini uspelo premagati Licato le z golom razlike, kar ne daje tržaškemu moštvu bistvene prednosti za povratno tekmo, ki bo čez teden dni na vročem (v vseh ozirih) igrišču v sicilskem mestecu.

Tekma ni bila na visoki tehnični ravni, saj sta obe ekipi, predvsem pa Triestina, gledale forme še precej v zaostanku. Tržani so imeli pobudo skozi vso tekmo, vendar so bile razvidne velike težave domačinov predvsem v vezni in napadalni vrsti, kjer je le Urban dokazal svoje sprinterske sposobnosti. Kaže, da bo moral trener Giacomini še precej delati, da bi lahko postala ekipa tekmovalna.

(I. Pavletić)

OSTALI IZIDI: Cosenza - Barletta 0:1; Fiorentina - Venezia 4:1; Reggiana - Como 2:0; Reggina - Modena 1:3; Cremonese - Mantova 2:0; Brescia - Salernitana 0:0; Verona - Palermo 2:1; Padova - Monza 3:1; Avellino - Taranto 1:1; Udinese - Casertana 4:1; Foggia - Lucchese 4:1; Ascoli - Giarre 1:0; Ancona - Messina 2:2; Pescara - Catanzaro 1:0; Lecce - Empoli 0:0.

MEDDEŽELNI POKAL

SEVEGLIANO - PRO GORIZIA 2:2 (0:1)
STRELCI: Sartore (26'), Giacometti (69'), Luce (73'), Zuccheri (89').

PRO GORIZIA: Iacuzzo, Stacul, Calò, Zilli, Stokelj, Giacomini, Del Zotto, Janjanin, Sartore (Polvar), Giacometti, Protti (Menegaldo). SODNIK: Esposito iz Benet.

SEVEGLIANO — Igralci Pro Gorizie so v nedeljo zapravili lepo priložnost, da bi tudi v drugem kolu tekmovalja za italijanski pokal iztržili celotni izkupiček. Ekipa Sevegliana je namreč nadoknadila vodstvo kar dveh golov, ki so jih Trevisanovi varovanci dosegli s Sartorejem in Giacomettijem. Dobrih petnajet minut pred iztekom srečanja so namreč Goričani še obilno vodili, ko so se domačini razirali ter dosegli izenačenje v predzadnji minuti tekme. V vrstah Pro Gorizie je izstopal Janjanin, ki je bil prvi motor goriške ekipe. Pro Gorizia bo v naslednjem kolu počivala.

V prvem kolu skupine E Pro Gorizia - Sacilese

RIM — Včeraj so sestavili koledar meddeželnega nogometnega prvenstva, ki se prične 5. 9. in se konča 5. maja 1991. Spored 1. kola skupine E: Caerano - Bassano, Calcioveneto - Montebelluna, Centro Mobile - Fulgor S. Conegliano, S. Giovanni, Giorgione - Opitergina, Inabelluno - Monfalcone, P. Piave - Mira, Pro Gorizia - Sacilese, Sevegliano - S. Donà.

Prijateljske tekme

V nedeljo so odigrali tudi več prijateljskih tekem.

Juventus je v Turinu z dokajšnjo težavo (2:1) odpravil zahodnonemškega prvoliigaša Kölna z zadetkoma Baggia in Casiraghija. Milan si je takoj opomogel od prve katastrofe z Laziom (1:4) in je v nedeljo odpravil v gosteh enajsterico Fribourgha kar s 5:1 (strelci: Van Basten 2, Agostini, Carbone, Massaro). Diego Maradona se je predstavil v Neaplju v odlični formi: dosegel je dva gola in igral izvrstno. Napoli je namreč premagal brazilsko ekipo America Rio s 4:2. Srečanje v Genovi med Genoo in Interjem ter v Bergamu med Atalanto in Romo pa sta se končali z 1:1.

Pokal bratov Husu

Bregu prva tekma

V sinočnjem prvem srečanju memorijala bratov Husu je nogometna enajsterica Brega s 5:4 po streljanju enajstmetrovk premagala Primorje. Po prvem polčasu je vodilo Primorje z 1:0, v drugem je Breg izenačil na 1:1, tako da so o zmagovalcu odločale najstrožje kazni. Drevi ob 20.30 se bosta pomerila Gaja in San Nazario.

V zadnjem dnevu svetovnega kolesarskega dirkališnega prvenstva na Japonskem Še eno zlato odličje za italijanske predstavnike

MAEBASHI (JAPONSKA) — Zadnji dan svetovnega kolesarskega dirkališnega prvenstva je Italiji prinesel še eno zlato. Osvojila sta ga Capitano in Paris v tandemu. Na 2. mesto sta se uvrstila Japoneca Saito in Inamura, tretja sta bila Buchthman in Nigel (ZRN). V nedeljo so podelili še kolajne v tekmovalju za točke posamezno med profesionalci (zmagal je Francoz Biondi pred Dancem Marcusenom in Avstralcem Clarkom) ter amaterji (zmagal je Avstralec McGlede pred Švicarjem Risojem in Dancem Peterseonom).

Kolajne: SZ 4 zlate, 2 srebrni, 1 bronasta; NDR 3, 0, 2; Italija 2, 2, 1; Avstralija 1, 1, 4; Francija 1, 1, 1; ZDA 1, 1, 1; Nova Zelandija 1, 1, 0; Avstrija 1, 0, 0; Nizozemska 1, 0, 0; Švica 0, 2, 2; Belgija 0, 1, 1;

ZRN 0, 1, 1; Danska 0, 1, 1; Kanada 0, 1, 0; Japonska 0, 1, 0.

Svetovno odbojgarsko prvenstvo

Italije ne bo v finalnem delu

PEKING — S porazom proti Braziliji (3:0, v setih 15:5, 15:4, 15:11) si je Italija napravila uvrstitev v četrtfinale svetovnega ženskega odbojgarskega prvenstva. Sedaj se bo Italija morala zadovoljiti z igranjem v tolažilni skupini, v kateri jo čaka srečanje s Tajvanom. Italijanke so dokaj slabo igrale, verjetno niso zdržale psihološkega pritiska zaradi pomena, ki ga je imela tekma.

totip

1. — 1. Ingiulia	1
2. Baltic Orion	x
2. — 1. Isoverde	2
2. Grata As	2
3. — 1. Flambard	2
2. Inasol	x
4. — 1. Diderot	x
2. Evalon	1
5. — 1. Italito Bru	1
2. Isherman	x
6. — 1. Ilu Babor	2
2. Gil Kas	x

KVOTE

12 (12 dobitnikov)	38.931.000 lir
11 (326 dobitnikov)	1.400.000 lir
10 (4.083 dobitnikov)	110.000 lir

PRIHODNJI STOLPEC (2. 9. 1990): Barletta - Cosenza; Casertana - Udinese; Catanzaro - Pescara; Como - Reggiana; Giarre - Ascoli; Licata - Triestina; Lucchese - Foggia; Mantova - Cremonese; Messina - Ancona; Modena - Reggina; Monza - Padova; Palermo - Verona; Salernitana - Brescia.

totocalcio

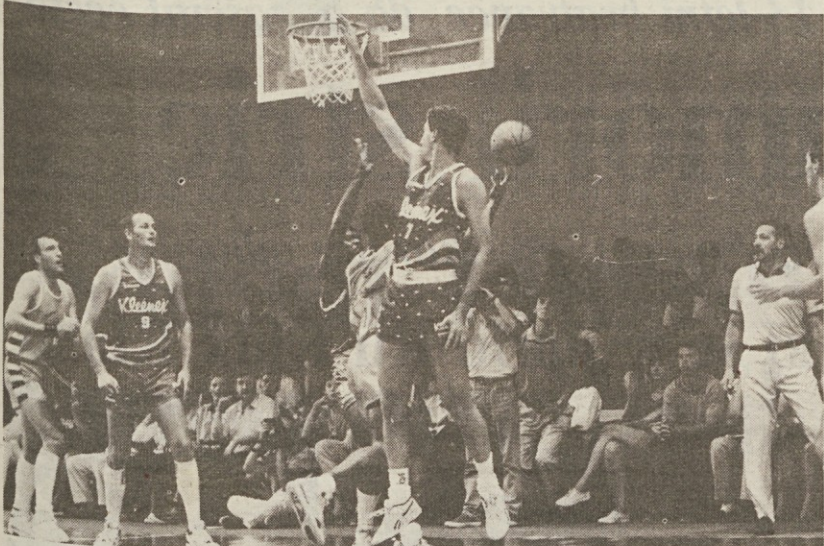
Ancona - Messina	x
Avellino - Taranto	x
Brescia - Salernitana	x
Cosenza - Barletta	2
Cremonese - Mantova	1
Foggia - Lucchese	1
Padova - Monza	1
Pescara - Catanzaro	1
Reggiana - Como	1
Reggina - Modena	2
Triestina - Licata	1
Udinese - Casertana	1
Verona - Palermo	1

KVOTE

13 (100 dobitnikov)	26.722.000 lir
12 (3.270 dobitnikov)	815.100 lir

V nedeljo se je končal košarkarski turnir v Lignanu

Tržčani zasluženo prvi

LIGNANO — Igralcem beneškega Reyerja ni uspelo ponoviti lanske zmage na košarkarskem turnirju Lignanobasket. V nedeljo so namreč v pravem finalu za prvo mesto (obe ekipi sta v petek in soboto odpravili tako Videmčane kot tudi Kleenex iz Pistoie) po ogorčenem boju izgubili proti tržaškemu Stefanelu. Srečanje je bilo napeto vse do poslednjih minut, ko je Tanjevičevim varovancem uspelo nabrati manjšo prednost, ki so jo ohranili do konca srečanja. Tržčani so v vseh treh nastopih dokazali, da so prav gotovo najmočnejša deželna ekipa, ki bo znala v letošnjem prvenstvu A-1 lige streti odpor tudi najmočnejših ekip. V malem finalu so zaslužno slavili igralci iz Pistoie, ki so nadigrali skromne Videmčane. Emmezeta je

med drugim nastopila brez Američana Askewa.

Na koncu nadvse uspelega turnirja, ki je bil letos že 12. zapovrstjo, so nagradili najboljše ekipe in igralce.

Najboljši strellec turnirja in izvajalec prostih metov je bil Rowan (Kleenex), za najboljša igralca turnirja (absolutnega in italijanskega) pa so proglasili Graya in Bianchija (oba Stefanel). Gray je polovil tudi največ odbitih žog, v obrambi se je najbolj izkazal Middleton (Stefanel), največ asistenc je dal Silvestrin (Kleenex), najboljši mladinec pa je bil Burdin (Emmezeta).

Na lignanskem turnirju sta nastopila tudi dva bivša jadrancova, Marko Ban (Kleenex) in Boris Vitez (Reyer). Najbolje se je odrezal Vitez, ki je v treh srečanjih dosegel kar 45 točk in

so ga med drugim vključili tudi v najboljšo postavo trodnevnega turnirja. Očitno se je z novimi soigralci lepo uigral in menimo, da bo letos v Benetkah ponovno igral v velikem slogu.

Manj sreče je imel Ban, ki mu trener Parotto očitno še ne popolnoma zaupa. Prvi večer je igral le uvodnih pet minut, drugi večer sploh ni stopil na igrišče. Sicer je v tretjem dokazal, česa je res sposoben.

IZIDA TRETJEGA DNE

KLEENEX - EMEZETA 116:76 (61:33)

KLEENEX: Crippa 1, De Santis, Ban 14, Campanaro 11, Rowan 38, Silvestrin 20, Capone 10, Jones 8, Valerio 14.

EMEZETA: Maran 22, Zampieri, King 10, Graberi 18, Burdin 2, Bettarini 2, Nobile 4, Castaldini 20, Adami 1, Leita, Gnjezda.

SODNIKA: Cazzaro in D'Este iz Benetk. PROSTI METI: Kleenex 21:27, Emmezeta 12:18.

STEFANEL - REYER 91:87 (45:45)

STEFANEL: Middleton 17, Pilutti 6, Bianchi 15, Meneghin 12, Cantarello 4, Gray 24, Bonventi 8, Sartori 3, La Torre.

REYER: Binotto 8, Pressacco, Guerra 11, Valente 2, Brown 34, Groppo, Vitez 3, Natali, Lamp 29.

SODNIKA: Deganutti in Pozzana iz Vidma. PROSTI METI: Stefanel 24:33, Reyer 17:25.

KONČNA LESTVICA: 1. Stefanel 6; 2. Reyer 4; 3. Kleenex 2; 4. Emmezeta 0.

Na sliki (foto Čubej): trenutek med srečanjem turnirja v Lignanu Stefanel - Kleenex. S št. 7 je Marko Ban.

obvestila - obvestila

ŠD POLET KOTALKARSKA SEKCIJA

obvešča, da se začnejo regularni treningi za vse kategorije jutri, 29. t. m., ob 18. uri na Poletovem kotalkališču. Sekcija obenem obvešča tudi, da so odprta vpisovanja za nove tečajnike (letnike 1983/84) in tudi za druge ljubitelje kotalkanja. Interesenti naj se javijo na Poletovem kotalkališču od 18. do 20. ure vsak dan, razen ob sobotah in nedeljah (tel. 211758).

KK BOR - MINIBASKET

sporoča, da se bo vadba v minibasketu (skupini 1979/1980 in 1981/1982/1983 dečki in deklice) začela v ponedeljek, 10. septembra, na stadionu 1. maj. Za informacije tel. na št. 361476 (Walter Corbatti).

ŠD MLADINA

obvešča, da se nadaljujejo skupni treningi smučarjev in rolkarjev ob sredah ob 18. uri. Zbirališče, kot običajno, na igrišču Doma A. Sirka. Ker je v polnem teku prvi test je zaželen polna udeležba.

TPK SIRENA

ODSEK ZA ŠPORTNI RIBOLOV obvešča, da se bo tečaj športnega ribolova in uporabe opreme začel v ponedeljek, 3. septembra. Informacije in vpisovanje vsak dan od 18. do 20. ure na pomorskem sedežu, Miramarski drevored 32, tel. 422696.

SEKCIJA ŠG IN ŠRG SZ DOM

obvešča, da se bodo pričele vsakodnevne skupne priprave za deklice ŠRG (pripravnica in selekcija) v torek, 4. septembra, ob 15. uri (do 16.30), za fante (orodna telovadba) isti dan ob 16.30 (do 18.00). Vodstvo sekcije obenem obvešča vse novince, ki bi se želeli vpisati k orodni telovadbi (ŠG) ali k ritmiki (ŠRG), da bo vpisovanje kar ob urah treningov v telovadnici Kulturnega doma v Ul. Brass 20 v Gorici.

NOGOMETNI KLUB BOR

obvešča, da bo prvi trening v ponedeljek, 3. 9., ob 17. uri. Medtem se nadaljuje vpisovanje letnikov '80 - '84 tudi po telefonu (št. 51377) do petka od 17.00 do 19.30.

ŠD POLET

KOŠARKARSKA SEKCIJA

obvešča, da se bo vadba v minibasketu začela v ponedeljek, 3. 9., na odprtem igrišču v Prosvetnem domu na Opčinah. Ob 15. uri bo vadba za letnike 1984/83/82 (trener Marko Burger), ob 16.15 pa za letnike 1979/80/81 (trener Igor Canciani). Vsi interesi se lahko prijavijo kar neposredno na treningu ali pa na sedežu ŠD Polet na Opčinah (Prosvetni dom) od 27. t. m. dalje vsak dan od 10.30 do 12.30 (tel. 213403).

SK DEVIN

obvešča, da se nadaljuje predsmučarska telovadba na sedežu društva v Cerovljah vsako sredo od 18. do 19.30. Možen prevoz z društvenim kombijem. Za informacije tel. na št. 200939 (Kristjan Zidarič).

ZŠŠDI

obvešča, da bo seja smučarske komisije v danes, 28. t. m., ob 20. uri v Domu Alberta Sirka v Križu.

ZADRUGA BIKE TEAM

iz Prečnika priredi v nedeljo, 2. septembra, »1. kraški pokal« z gorskimi kolesi (mountain bike). Zbirališče bo pred Občino v Zgoniku ob 8. uri, start pa bo ob 9. uri. Za informacije tel. 200939 (Marko).

Darujte v sklad
Mitje Čuka

V colonias prizadene visoka količina nesnage. Smeti redno mečejo kar čez zid, če je okoli kolibe ali hišice tudi obzidan prostor ali na prvi kraj, kjer niso smeti neposredno napoti drugim trpinom. Steklenice, pločevinke, konzervne škatle, najlonske vrečke in papir dajejo okolju še posebno žalosten videz. Na daljših zidovih so v kričeh barvah napisali kot »Limpieza es salud«, »Agua si, droga no« ali »Vota PRI«.

Voda je glavni problem neskončnih naselij brez vsake socialne strukture.

Za Mexico velja, da v njem majhen del prebivalcev bogati, medtem ko se revščina nezadržno širi. Pomoč bogatih vladni stranki v zameno za razne privilegije je že vsakdanji pojav in se nihče ne trudi, da bi ga skrival. Vlada je pred kratkim uvedla serijo novih davkov, katerih večinoma prebivalci Mexica ne bodo mogli plačati.

V teh novih davkih se morda skriva želja, da bi postalo glavno mesto zelo drago in bi se zato vsaj zaustavila demokratska rast, ki beleži sedaj dva tisoč novih duš na dan. Samo fantastična je želja, da bi se s podražitvami celo povzročil beg iz glavnega mesta z zmanjšanjem števila prebivalcev.

Sociologi so prepričani, da do takega pojava ne bo prišlo. Mexico kot glavno mesto ima izredno privlačno moč in na revnem podeželju ali tudi v colonias drugih mest velja še vedno prepričanje, da je v njem večja možnost za vzgojo, priložnost za socialni napredek in jamstvo za spremembo statusa iz kmečkega v meščanski.

Višanje cen in storitev ne prizadeva vseh na enak način. Težki milijonarji se sprito dohodkov nanje poživljajo, prebivalci colonias pa živijo izven običajnih zakonov gospodarstva. Prebijajo se z miloščino, prostitucijo, z razpečevanjem mamil in s priložnostnimi deli. Storitve ne plačujejo tudi zato, ker jih ne uživajo.

Politika višjih cen bo pa začela prizadevati srednji sloj, ki živi v klasični tržni ekonomiji. Možno je, da ga bo postopoma začela izganjati iz glavnega mesta, njegov življenjski prostor pa bodo redno polnili novi prišleci in Mexico se bo vedno bolj spreminjal v mesto lumpenproletariata, politikov in bogatašev. Slednji zanesljivo ne bodo odšli, ker je pojem moči, strnjene v Mexico, zadosten motiv za občutek varnosti. Ob strahovitih socialnih problemih bodo za varnost gospodarske

180 m visoka Torre Latinoamericana. Simbol modernega dela mehiške prestolnice

in finančne smetane skrbele zasebne policijske vojske.

Vozil sem se skozi naselje Ecatepec malo po prihodu v Mexico in koval načrte, da se bom vanj vrnil po povratku iz krožnega potovanja. Medtem pa sem spoznal marsikaj žalostnega in resno vzel v poštev svarilo, da je vsak tujec v takem naselju možna tarča roparskega napada, ker predstavlja njegovo tudi skromno imetje veliko pridobitev za lačne prebivalce.

Naselja Ecatepec, Neza in druge sem v celoti zaobjel le iz letala in razburjen mislil o vsestranskih in brezupni bedi, ki je v njih kraljevala.

25 in morda več milijonov ljudi še danes ni poseben problem za vlado. Velikansko večino sestavljajo desperadi, prebija se samostojno, istočasno pa vlada lahko računa na glasove že, če se tu pa tam napelje nekaj vode.

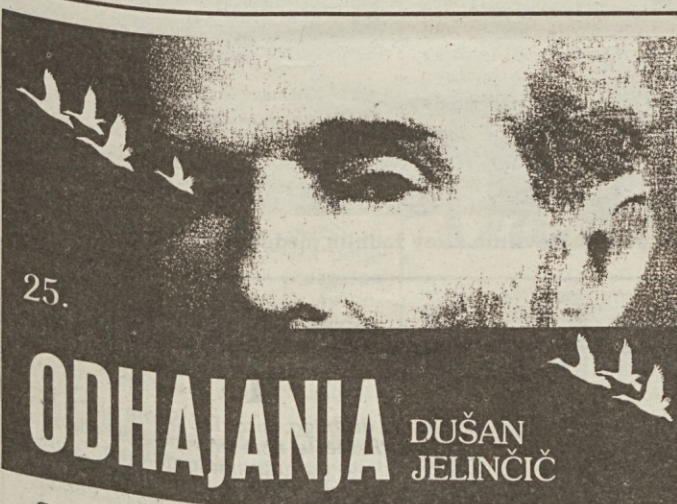
Obisk mesta in njegovih znamenitosti je stalno povezan s kričnimi razlikami. Pri postajah podzemne železnice so od jutra do večera utaborjene Indijanke, ki prodajajo kuhano koruzo in štikajo, medtem ko je celodnevno valjanje v mestnem prahu edino razvedril njihovih otrok, ki ostajajo v neposredni bližini, dokler niso sami sposobni tavati po pločnikih in ponujati »chicles«.

Pred bankami na elitnih avenijah Paseo de la Reforma in Insurgentes so na straži do zob oborožene skupine vojakov, ki obetajo uresničitev zamisli o zasebnih vojskah. V elitnem predelu Chapultepec se elegantno oblečene gospe v kozmetičnih salonih trudijo, da bi čim bolj izgubile videz tipičnih mestic. Ekskluzivne trgovine razstavljajo obleke italijanskih in francoskih stilistov in važno je, da se pri nakupu prehitijo konkurenco sosedje iz bližnje vile ali soprogo moževega kolega. Na nakupe se seveda vozijo z avtomobilom.

Skromno srečanje z glavnim mestom sem imel že ob prihodu v Mehiko. Ostajalo mi je dobrega pol dneva časa, katerega sem izkoristil za skok v Teotihuacan ali na kraj, kjer stojita sloviti piramidi Sonca in Lune.

Običajno leno jutranje vdušje je bilo v nedeljo še izrazitejše, na izlet pa sem odšel z organizirano ekskurzijo, ker še nisem imel jasnih pojmov o bolj proletarskih možnostih potovanja. Iz postaje metroja »Indios Verdes« vozijo v Teotihuacan avtobusi in za pot bi namesto 15 dolarjev potrosil morda 3000 lir. V zameno pa sem moral še mimo katedrale Nuestra Señora de Guadalupe, stare v zelo slabem stanju in moderne nove, ki ima streho kot ogromen okrogel šotor in je v spodnjem delu vsa odprta.

Prevzela me je izredna verska vne-ma domačinov s prizori, ki bi pri nas povzročili zaskrbljeno pomilovanje. Posamezniki so po kolenih drsali po več desetih metrov, drugi so naknadno na ramenih nosili velik lesen križ. Te ljudi, potrebne posebnih božjih milosti, so navadno spremljali in asistirali družinski člani. Stari in mladi so vneto molili in pridno obračali rožne vence. V sami baziliki je bilo istočasno več maš in skupine so se gnetle pred oltarji, kjer je bil zaposlen duhovnik in voditelj izleta. Nuestra Señora de Guadalupe je mehiška romarska pot in verniki prihajajo v ta kraj od vsepovsod z velikimi finančnimi žrtvami. Pod ogromnim cementnim šotorom so zvonjenje, pridige, petje in molitve ustvarjali truš, podoben tistemu iz najlepših časov glavne tržaške ribarnice.

25. **ODHAJANJA** DUŠAN JELINCIĆ

Sedaj pa je noč. Tista noč, ki je predznak različnih. Tista noč, ki je zmaga poražencev, da bom vsaj tokrat zmagoval. Že tako bo jutri zasijalo enako obupano sonce. Tisto, pred katerim se ne moreš skriti. Tisto, pod katerim se zaveš, da boš še tolikokrat zgrešil in veš, da ne more biti drugače.

In nad mano so zvezde. Zvezde so upanje, pravzaprav že konec upanja, saj ko se prikažejo, so že preteklost. Čez dan obstajajo, ko jih ni, in prav takrat hrepenimo po njih. In vendar postaja vse temnejše. In vendar prav diši po zarji. Saj res, najtemnejša ura dneva je tik pred zarjo. Tako, da se

do dna duše zaveš, da ni noči tako dolge in tako temne, da ne bi zato zasijal dan. In vendar, kaj pravi Pavese? (Kako sem vezan na knjige, na papir raznovrstnih frustrirancev, čudakov in genijev). Da ne obstaja grenkejša stvar kot zarja nekega dne, v katerem se ne bo nič zgodilo. No, vsaj to ni moj primer. Vsaj ne sedaj, tu na plaži ob Rdečem morju, tu na meji med Izraelom in Jordanijo. Kaj pa potem? Doma? Doma, ko se bom moral vrniti med tiste, ki hrepenenja ne poznajo? Takrat, ko bom moral izbirati. Kdor izbira, je svoboden, pravijo. Kdor je svoboden pa ostane sam, pravijo. Sam? Da, sam. Samote se ne bojim.

In tu je tako temno in samotno. Tema. Tema je svetloba noči. Torej je dovolj, da noč sprejemam. Navajam se na temo, saj so se zvezde poskrile. Ali vsaj meni se zdi tako. Saj resničnost ni, resničnost je le tisto, kar imaš v sebi. In meni pa ta noč na plaži v Eilatskem zalivu ustvarja spomine. Tako jasno mi je vse sedaj. In spoznaš, da je človek sam le takrat, ko ne ve, koliko prostora zavzema v življenju drugih ljudi. To pa je vedno.

Te misli sem se prestrašil, zato sem si zaželel prihoda zarje. Ali pa ne. Dvom. Dvom je podoben upanju. Dvom poganja človekovo misel naprej. Ne zaupam ljudem, ki ne dvomijo nikoli, ki jim je v življenju vse jasno, ki imajo pred sabo jasno načrtano pot, naslednje minute, ure, dneva, meseca, leta.

Vtis imam, da sem to noč na plaži že doživel, da je zame to nekaj že znanega, občutenega. Nekaj, kar sem že videl v davnodavnih časih. Morda v sanjah, morda le v svojih mislih. Ta pesek, te mirne, tihe nežne valove, te luči pred

mano v Jordaniji. Ne čudim se temu. Vem, da bom kmalu doma, mi kljuje v mislih. To je tisto. Tam je prava resničnost. Zato se sedaj bojim svita. Svit naznanja jutro. Jutro pa je izbira. Takrat bom moral vstati in odločiti. Zato sem se navadil teme. In te plaže, kjer bi lahko živel v nedogled.

Doma zgrešiš. In napake so s časom vedno hujske. In s časom se ničesar ne naučiš. Napake ponavljaš dan za dnem. To pa doma, v realnosti, ne v kratkih izraelskih sanjah.

In tisti, ki pred neizogibnostjo lastnih napak bežijo in se podajajo v svet, v svojo Indijo, da se umaknejo domači realnosti? Dosti jih je tu. Podijo se po plaži in jutri bodo šli res v Indijo. Toda morali se bodo vrniti. Morda ne domov, toda v stvarnost samega sebe. Pred seboj pa ne moreš zbežati. Zato naj kar pride zarja, jutro, ko se bom navezgodaj podal na avtobusno postajo in ne bo tam še nikogar, tako da bom v prednosti. V prednosti pred tistimi, ki jih tam ni. To je lep občutek. Biti v prednosti. Zelo človeški občutek, torej majhen, ničev, pritlikav in tako vsakdanji. Sprejemam ga, saj se moram navaditi na dom, na realnost. Dovolj! Dovolj mi je teh nočnih prikazni, teh nevidnih senc. Počakal bom jutro in se predal sapici, ki je začela pihljati z vzhoda.

Carmen

»Prijatelj, poglej tja proti zahodu, kjer se zbirajo temni oblaki,« mi pravi starejši domačin Antonio. »To je slabo znamenje. Če se oblaki zbirajo nad planoto, pomeni, da bo od džungle najprej zavel mrzel veter, nato pa bo začelo deževati. In ko dežuje, postane tu na višini kar precej mraz...«

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 5.- din, naročnina za zasebnike mesečno 70.- din, polletno 390.- din, letno 780.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Gionarjeva 8 - telefon 329761

Oglas: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglasi: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu, IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

torek, 28. avgusta 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax (040) 772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax (0481) 532958
CEDAD - Ul. Rietori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Odgovornost za umor je prostovoljno prevzel dekličin komaj 13-letni bratranec, da bi zaščitil očeta

Malo Cristino je umoril stric

Zločinec še ni priznal dejanja, ženino pričevanje pa se je izkazalo za preiskovalce odločilno

BALSORANO (L'AQUILA) — Preiskava v zvezi z nasilno smrtjo 7-letne Cristine Capuccitti, katere trupelce so našli v petek zgodaj zjutraj nedaleč od njenega doma, je privedla do novih, nepričakovanih zapletov. Takoj po odkritju trupla se je izkazalo, da je deklico odvedel v gozd nekdo, ki ga je poznala, saj so tako njeni starši kot prijatelji potrdili, da je bila Cristina precej boječa in ne bi nikoli zaupala neznancu, še zlasti ne ponoči. Na kraju, kjer je prišlo do umora, preiskovalci niso našli nobenega oprijemljivega indica razen čopa temnih las. Poleg tega pa je eden od Cristininih prijateljev karabinjerjem povedal, da je v bližini njenega doma videl temnolasega bradatega neznanca. Preiskovalci so torej tavalj v popolni temi.

Prvi razplet se je začel odvijati v nedeljo pozno ponoči, ko so karabinjerji odvedli Cristininega 13-letnega bratranca. Fant je izjavil, da je on kriv za dekličino smrt, sodniku za mladoletnike pa je z nenavadno natančnostjo opisal, kako je svoj dramatični naklep uresničil. Zaslivanje, ki od samega začetka ni prepričalo preiskovalcev, je trajalo do jutra, medtem pa se je fantu večkrat zareklo, tako da je zapadel v kričeca protislovja. V past pa se je dejansko ujel, ko je izjavil, da je deklico zadavil z levico, fant je namreč levičar, medtem ko je obdukcija pokazala, da je imela Cristina na vratu podplutbe, ki so posledica močnega stiska z desnico. Proti jutru je fant klonil in priznal, da je Cristino ubil njegov oče, on

pa je tragedijo opazoval skrit za grmovjem. Oče oziroma dekličin stric, 40-letni Michele Perruzza, jo je skušal spolno zlorabiti, vendar mu to ni uspelo, zato je Cristino umoril. Ko se je v vasi razvedelo, kdo je morilec, so ljudje pričakali fanta na ulici in karabinjerji so ga le s težavo branili pred linčanjem.

Domnevo, da je Perruzza pravi morilec, je pozneje potrdila tudi njegova žena, ki je preiskovalcem priznala, da je prišel mož domov ves pretresen in z okrvavljenimi rokami, in da ji je povedal, kaj se je zgodilo. Potrjeno pa je tudi, da sina ni nihče pregovoril, naj prevzame odgovornost za umor. Kot mladoletnik namreč ne bi bil podvržen zaporni kazni. Preiskovalni sodnik Mario Pinelli je govoril celo o »herojskem« vedenju dečka, ki je hotel tako braniti očeta. Sam Michele Perruzza pa kljub očitnim dokazom doslej ni priznal umora. Med zaslišanjem je celo izjavil, da je pač njegov sin umoril malo Cristino, če že sam pravi, da je bilo tako.

Domnevni morilec je sedaj v priporu, njegov sin pa se je z materjo vrnil domov. Preiskovalce čaka sedaj težka naloga, in sicer ugotoviti, kaj je 40-letnega moškega privedlo do tako strašnega dejanja. V vasi, kjer živi in kjer je živel tudi mala žrtev, Michele Perruzza pa velja za grobija, s katerim se noče nihče družiti. Možakar sedaj tvega težko kazni zaradi opolzkega in nasilnega vedenja, ki se je končalo s smrtjo deklice.

Mesto, ki se je uprlo Ku Klux Klanu

V Exeterju so se uprli Ku Klux Klanu in so prepovedali najavljen shod. Možakarji so se vsekakor podali v mesto, da bi osebno pregovorili prebivalce, a jim je podvig spodletel (Telefoto AP)

Aquinovi spet grozijo z državnim udarom

MANILA — Na Filipinih še vedno vlada skrajna politična napetost. Vladne vojaške enote (na sliki AP) so na delu v goratih področjih filipinskega Juga, kjer se menda skriva uporni polkovnik Alexander Noble, voditelj ene številnih protivladnih gverilskih skupin.

Uporniki so namreč zagrozili vladi, da bodo skušali ponovno strmoglaviti Aquinov in prevzeti oblast na otokih. Predsednici pa ne grozijo le komunistične enote nove ljudske armade NPA, ampak tudi mulsimanski gverilci, ki imajo svoje postojanke južno od Manile ter drugi uporni vojaki, ki so aktivni na celotnem filipinskem ozemlju. Svoj glas je dvignil tudi bivši polkovnik Honasan, ki je v odprtem pismu najavil, da bo poskrbel za nenasični državni udar in predsednico Aquino nadomestil z vojaško vlado.

V Sofiji so hoteli kar z nasiljem odstraniti še zadnjo rdečo zvezdo

SOFIJA — Sovjetska tiskovna agencija TASS je včeraj poročala o hudih neredih, do katerih je prišlo v glavnem mestu Bolgarije. Po izjavah funkcionarja tiskovnega urada bolgarskega zunanjega ministrstva, gospe Snežane Trendafilove, naj bi se neredi zaključili s posegom policije, ki je priprla več kot petdeset ljudi, čeprav so nato potrdili pripor le skupini 39 Bolgarov.

Na stotine protikomunističnih demonstrantov se je zbralo na ulicah glavnega mesta z zahtevo, da čim prej stopi v veljavo komaj sprejeti zakon o odpravi vseh »nebolgarskih komunističnih simbolov«.

Na seznamu nezaželenih simbolov je tudi rdeča zvezda, ki je krasila poslopje, v katerem ima svoj sedež bivša komunistična partija in sedanja socialistična stranka. Množica je zahtevala naj se spoštujejo odločitve parlamenta, nekaj sto skrajnežev pa je vdrl v poslopje, kjer so dali duška svojim huliganskim vzgibom. Po poročanju nekaterih bolgarskih virov, naj bi prvi posegli člani gibanja za civilno

neposlušnost. Dva naj bi zagrozila policiji, da se bosta polila z bencinom in se zažgala, če jima ne bodo dovolili na streho sedeža nekdanje komunistične partije, kjer naj bi kar sama snela rdečo zvezdo. Ko so jima prepričali skrajno gesto, so se v akcijo spravili drugi skrajneži.

Medtem ko je množica onemogočala delo gasilcev, katerim so ponekod celo prerezali cevi, so huligani povzročili nič koliko gmotne škode v poslopiju. Po pričevanju očividcev ter po poročilih bolgarskega radijskega dnevnika, naj bi demonstranti popolnoma opustošili prva tri nadstropja stavbe, v kateri so uradi socialistične stranke.

Predsednik republike je kot bivši voditelj opozicijskih sil, povabil prebivalstvo k strpnosti. Predsednik socialistične stranke Lilov pa je dejal, da bolgarski demokraciji grozi skupina skrajnežev. Požigalske akcije so nesprejemljive, kakor sleherno izvajanje nasilja, je dodal Lilov, ki je obenem poudaril politični pomen današnje protimanifestacije na glavnem trgu v Sofiji.

V SZ tihotapili kitajske bisere

MOSKVA — Sovjetska tajna policija je pretrgala dobro organizirano mrežo tihotapcev, ki so iz Belgije tihotapili bisere v SZ. Glavni človek te protiozakonite trgovine je bil Gruzinec Irakli Beniašvili, ki so ga sodniki obsodili na šest let prisilnega dela.

Beniašvili je v Belgiji kupoval kitajske rečne bisere na debelo, po dvesto dolarjev kilogram. V Sovjetski zvezi, kjer so taki biseri zelo cenjeni, jih je prodajal po trikrat višji ceni, z denarjem, ki ga je iztržil pa je Beniašvili kupil po dve dragoceni, ročno tkani preprogi. Sledje je v tujini prodal običajno za 6 tisoč dolarjev. Devizo je nato zamenjal v rublje na črnem trgu in tako bajno zaslužil. KGB meni, da je igra skrajno preprosta in da je prav zaradi tega dolgo potekala neopazno. Gruzincu pa so skoraj gotovo pomagali sovjetski mornarji med svojimi potovanji v tujino.

Pogrebi v Južni Afriki

V Sowetu je bil pogreb številnih žrtev zadnjih medetničnih neredov (AP)

Spodletel golpe na otoku v Rokavskem prelivu

LONDON — Zadnja fevdalna država v Evropi je bila te dni prizorišče spodletelega državnega udara. Dogodki so se odvijali na otoku Sark ali Sark, ki leži v Rokavskem prelivu, kakih 10 km od francoske obale, pripada pa britanski kroni, ki je otok dala v dedno last družini Beaumont, ki plačujejo letno še kar visoko pristojbino za to svojo pravico: celih 7 tisoč lir. Družina Beaumont izvaja nad prebivalstvom (približno 550 ljudi) fevdalno oblast, ki pa je kar se da razsvetljena: že leta ne zahteva »jus primae noctis«, ves dohodek od davkov pa namenja javnim delom.

Kakorkoli že, da bi zatrli poskus državnega udara so morali mobilizirati vso policijo, oba agenta, ki opravljata svojo službo part-time. Andre Gardes, francoski državljani, je že leta tuhtal,

kako bi se polastil oblasti na Sarku, češ da ima dedno pravico do njega se je prejšnji teden izkrcal na otok skrit med množico turistov, ki so si prišli ogledat rokavski otok. Na vrata cerkve je pribil razglas, v katerem je bilo napisano, da se bo polastil oblasti z orožjem in svetoval vsem tistim, ki se s tem ne bi strinjali, naj čimprej zapustijo otok, sicer bo z njimi zelo strogo ravnal. Naslednje jutro se je oblekel v mimetični kombinizon, vzel s seboj puško, ki jo je skril nekje na otoku in se napotil proti rezidenci vladarja.

Na njegovem samotnem pohodu ga je opazil Trevor Kendall, ki med drugim na otoku opravlja nalogo policaja part-time. Ker je policija brez orožja, je raje poklical še svojega kolega Philipa Pereja, ki prav tako opravlja policijske posle, ko

nima kakšnega drugega opravila. Sedla sta v Perejev traktor (Pere je namreč kmet) in zdrvela za golpistom, ki sta ga tudi kmalu dohitela. Vprašala sta ga, če je puška nabita. »Seveda«, je rekel Gardes in odprl saržer, da bi jima pokazal naboje. V tistem trenutku sta skočila nanj tako da se je tam neslavno končal njegov poskus golpeja.

Naslednji dan se je moral zagovarjati pred sodnikom (ki je v normalnem življenju elektrikar), ki ga je obsodil na sedem dni zapore in na plačilo denarne kazni. Ker Gardes ni hotel priznati pristojnosti sodišče, ki mu je sodilo, so kazni podvojili. Takrat se je pojavila dodatna težava: na otoku Sark namreč ni zapore in tako bo samotni golpist moral prestati kazni v zaporu na bližnjem otoku Guernsey...